డబ్బుకోసం దారుణం!

ఎ.యస్. రావ్

దాదాపు ఖాళీగా వున్న రోడ్డువారగా టాక్సీ ఆగింది.

అతను కిందికి దిగి తలుపుని నిర్లక్ష్యంగా తోశాడు. మీటరువేపు చూడకుండా ఇరవైరూపాయల నోటుని డ్రైవరు పక్కన సీటుమీదపడేలా విసిరి ముందుకి కదిలాడు.

సన్నటి పైజామాలో దాగిన పొడుగాటి కాళ్ళు అతన్ని హుందాగా ముందుకి తీసుకెళ్తున్నాయి. మోకాళ్ళ కిందిదాకా సాగిన బ్రౌన్ కలర్ రాజీవ్ గాంధీ జుబ్బా. భుజంమీంచీ వేళ్ళాడుతోన్న గుడ్డసంచీ. వంకీలుతిరిగిన జుట్టు. అంగుళం పొడవు పెరిగిన గెడ్డ; గెడ్డంతో కలిసి పోతూ కిందికి వొంగిన మీసాలు. గుబురు కనుబొమల కిందున్న కళ్ళన లోకంనుంచీ దాచేస్తున్న నల్లకళ్ళద్దాలు.

తనింకా అయిదు నిమిషాలపాటు నడవాలి.... అతను ఆగి, ఫిల్టర్ కింగ్ సిగరెట్ వెలిగించి సందులోకి తిరిగాడు. తను వారం రోజులుగా సేకరించిన సమాచారం

ప్రకారం, పదినిమిషాల క్రితమే వాళ్ళంతా అక్కడికి చేరుకుని వుంటారు. అక్కడికి చేరుకున్నాక వాళ్ళు సమయాన్ని వృధా చేయరు. తంచన్ గా వాళ్ళ రోజువారీ వ్యాపకం ప్రారంభమవుతుంది....

తను రంగప్రవేశం చేశాక, ఇవాళ వాళ్ళ కార్యక్రమానికి తెరపడుతుంది. ఆ తరవాత కొన్నాళ్ళపాటు వాళ్ళ కార్యక్రమం ఆగిపోతుంది. అది ఆగడం, సాగడం తను మాట్లాడే విధానంమీద ఆధారపడి వుంటుందని అతనికి తెలుసు. వాళ్ళలో, చాలా చాలా నిర్లక్ష్యంగా ప్రవర్తించేవాళ్ళతో ఎలా మాట్లాడాలో కూడా తనకి తెలుసు. తనకి నచ్చే విషయాన్ని నచ్చే విధానంలో వింటే, మనిషి సక్రమంగా రియాక్ట్ అవుతాడు.

మరో మలుపు తిరిగి అతను ఆగాడు. మురుగు కాలవ మీద పరేసిన బండరాతికి అటువేపున వున్న చిన్న తలుపు మూయబడింది. తలుపు దగ్గరగా జరిగి అతను క్షణకాలం నిలబడ్డాడు. లోపల్నుంచీ తగ్గు స్వరంలో మాటలు—నిజం చెప్పాలంటే—కేకలు వినిపిస్తున్నాయి. చిరునవ్వుతో అతని పెదవులు విచ్చుకున్నాయి. సిగరెట్ పీకని కాలవలోకి విసిరి అతను తలుపుమీద అరచేతిని బోర్లించాడు.

అతని చెయ్యి బలంగా, నెమ్మదిగా ముందుకి కదిలింది. తలుపు కొద్దిగా కదిలింది. కిందిభాగంలో చప్పుడైంది. ఆ తలుపుకి గొళ్ళెం లేదనీ, చిన్న రాయి అడ్డంగా పెట్టబడిందనీ అతని తెలుసు. తలుపుమీద అతనిచేతి ఒత్తిడి ఎక్కువైంది. బండరాతిమీద రాయి జరుగుతున్న చప్పుడు ఎక్కువైంది. తలుపు కిర్రుమంటూ లోపలకు జరిగింది. తలుపు సహాయంతో అతనుచేస్తున్న

చప్పుడు లోపలి కేకల్ని నిశ్శబ్దంలో ముంచేసింది.

పక్క-వాటంగా లోపలికి మారి అతను తలుపుని బలంగా మూశాడు. అతని బూటు రాయిని తలుపుకి అడ్డంగా తోసింది. అతను తలకొద్దిగా పైకెత్తి ఎదురుగా చూశాడు. పది పన్నెండు తలలు తనవేపు తిరుగుతున్నాయి. చాలా కళ్ళు తనవేపు ప్రశ్నార్థకంగా, విసుగ్గా చూస్తున్నాయి.

దేవాలయం బాగా బతికిన రోజుల్లో 'యాగశాల'గా ఉపయోగపడిన మండపంలో వాళ్ళందరూ గుండ్రంగా కూచున్నారు. అందరి చేతుల్లోనూ పేకముక్కలున్నాయి.

“ఎవరు?” గిరిజాల జుట్టూ, పొడుగాటి గెడ్డం యువకుడు మొరిగినట్టు ప్రశ్నించాడు.

అతను మాట్లాడకుండా వాళ్ళ దగ్గరగా నడిచాడు. ఆగి రకరకాల భావాలతో తనవేపు చూస్తున్న వాళ్ళందర్నీ చిరునవ్వుతో కలయజూశాడు.

“ఎవరు? ఎవరు కావాలి?” గెడ్డం యువకుడు ప్రశ్నించాడు విసుగ్గా.

“నేనే, మీరు, మీరందరూ కావాలి!” అతని కంఠం గంభీరంగా ధ్వనించింది.

“ఓహో.... చెయ్యి కలపడానికా? మెంబర్స్ ఫుల్ గా వున్నారు....”

“ఫర్వాలేదు గురూ ...సిండికేట్ మానేసి అతన్ని కలుపుకుని-లోపలా బయటా ఆడదాం!” గెడ్డం యువకుడి పక్కనే కూచున్న ఒక్క యువకుడు డాబుసరిగా అవుపిస్తున్న జుబ్బావ్యక్తి సంచీని ఆశగా చూస్తూ అన్నాడు.

అప్రయత్నంగా మొహాలు చూసుకుంటూ కళ్ళతో నే మెసేజ్ అందజేసుకుంటున్న యువకులందర్నీ అతను చిరునవ్వుతో చూశాడు. "యంగ్ ఫ్రెండ్స్ నేను పేకాడ్డానికి రాలేదు!"

అందరి తలలూ అతనివేపు తిరిగాయి.

"మరి? ఎందుకొచ్చారు?" గడ్డం యువకుడు విసుగ్గా ప్రశ్నించాడు.

అతను మాట్లాడకుండా జుబ్బాజేబులోంచి పాకెట్ తీసి సిగరెట్ వెలిగించాడు. పాకెట్‌ని వాళ్ళమధ్య పడేలా విసిరాడు. ఖరీదైన సిగరెట్ పాకెట్‌ని చాలా కళ్ళు ఆశగా చూశాయి. గంభీరంగా ధ్వనించిన అతని కంఠం వాళ్ళ చూపుల్ని మళ్ళించింది.

"మీరందరూ చదువుకున్నవారనీ, నిరుద్యోగ రోగంతో బాధపడుతున్నవారనీ, నాకు తెలుసు! మీ అందరికీ, నిజం చెప్పాలంటే మీలాంటి వాళ్ళందరికీ సాయం చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాను...."

"ఇంతకీ మీరెవరు?" ఒక యువకుడు అడ్డుతగిలాడు.

"కేశవరావ్, అయామ్ విక్రమార్కరావ్."

"నా పేరు మీకెలా తెలుసు?" ఇందాకటి యువకుడు ఆశ్చర్యంతో అడిగాడు.

"నీ పేరేకాదు; ఇక్కడున్న నీ మిత్రులందరి పేర్లూ, ఆ స్తంభానికి వీపు రుద్దుతున్నతని పేరుతప్ప— క్వాలిఫికేషన్సూ, కులగోత్రాలూ. అన్నీ నాకు తెలుసు!" అతను నవ్వుతూ సగర్వంగా అన్నాడు.

"మీరెవరు?" గడ్డం యువకుడు అనుమానిస్తూ అడిగాడు; చేతిలోని పేకముక్కల్ని పక్కవాడికి అందిస్తూ.

"ఇందాకే చెప్పాను. సోమనాథ్!" విక్రమార్క

రావు నవ్వుతూ అన్నాడు.

“పేరు కాదు. వృత్తి!”

“అనెంప్లాయిడ్ యూత్ వెల్ ఫేర్ ఫెడరేషన్ యాక్టివ్ ప్రెసిడెంట్ ని....”

“ఆల్ రైట్....ఇక్కడికి ఎలా వచ్చారు? ఎందుకు వచ్చారు?” సోమనాథ్ ఆశ్చర్యాన్ని దాచుకునే ప్రయత్నం చేస్తూ అన్నాడు.

“వారం రోజులుగా మీ అందరి గురించీ వాకబు చేశాను. ఇలా పేకాడుతూ కూచుంటే మీకు ఉద్యోగాలు రావని చెప్పడానికి వచ్చాను!” విక్రమార్కరావు నవ్వుతూ అన్నాడు.

“ఈ పేకాటముక్క మా పేరెంట్స్ ఇరవై నాలుగ్గంటలూ చెప్తూనే వున్నారు! ప్రత్యేకంగా మీరు పని గట్టుకు రావాల్సిన అవసరం లేదు!” సోమనాథ్ కంఠంలో ఎగతాళి ధ్వనించింది.

విక్రమార్కరావు చిన్నగా నవ్వాడు. “పేరెంట్స్ చెప్పడంలో మందలింపూ, సాధింపూ వుంటాయి. నేను చెప్పడంలో సానుభూతి మాత్రం వుంటుంది!”

“చాలా మంచిది! మీ సానుభూతేమిటో చకచకా చెప్పేసి వెళ్ళండి. మా పన్లు మాకున్నాయ్!” పేక ముక్కల్తో కత్తిరేస్తూ మరో యువకుడు వెక్కిరింపుగా అన్నాడు. అందరూ కిసుక్కున నవ్వారు.

“గుండూరావ్, నీపనీ, మీ అందరి పనీ పేక ముక్కల్తో కాలాన్ని కత్తిరిస్తూ మీ అందరి దగ్గరా వున్న చిల్లర మొత్తాల్ని మీ అందరిమధ్యా రొటేట్ చేసుకోడమే! ఉద్యోగాలు సంపాయించడానికి మీ రెందుకు ప్రయత్నించలేదు?” విక్రమార్కరావు గంభీ

రంగా ప్రశ్నించాడు.

"నాన్ సెన్స్! ప్రయత్నించడంలేదని మీరెలా అన గలరు?" సుందూరావ్ కసిరాడు.

"యస్! ఎంప్లాయ్‌మెంట్ ఎక్స్‌చేంజ్‌లో పేర్లు నమోదు చేసుకున్నాం. ప్రకటనలు చదివి, అప్లికేషన్ ఫారమ్స్ కొని, పెరిగిపోతున్న రేట్లు ప్రకారం పోస్టల్ ఛార్జీలు చెల్లించి, పోస్టలార్డర్స్, డీడీలూ కొనుగోలు చేసి వాగాలేకుండా అప్లై చేస్తూనే వున్నాం. నాగా లేకుండా పెరుగుతున్న బస్సు ఛార్జీల్ని ఆర్ టీసీకి చెల్లిస్తూ ఈ ఊరువాళ్ళు ఆ వూరికీ, ఆ వూరివాళ్ళు ఈవూరికీ ప్రయాణంచేసి కాంపిటిటివ్ ఎగ్జామ్స్ రాస్తూనే వున్నాం!" సోమనాథ్ ఎగతాళిగా అన్నాడు.

నవ్వులు విక్రమార్కరావుని చుట్టుముట్టాయి. చిరు నవ్వుతో ఆ నవ్వుల్ని పక్కకితోస్తూ అతను వాళ్ళని తీక్షణంగా కలయజూశాడు.

"ఔను! కాంపిటీటివ్ ఎగ్జామ్స్ రాస్తున్నారు! ఫలి తాలని ఎనౌన్స్ చేయకుండా యేకంగా పరీక్షల్నే రద్దు చేసేస్తూంటే చేసిన ఖర్చునీ, చెల్లించిన పరీక్ష రుసుముల్నీ రాసిన పరీక్షల్ని మరిచిపోయి తోకలు ఊపుకుంటూ పేకలు కలుపుతున్నారు!" విక్రమార్కరావు కంఠం వాళ్ళందరి మొహాలమీదా ఉప్పునీళ్ళు చల్లిన ఎఫెక్టు తెచ్చింది.

"వాడ్డూ యూ మీన్?" సోమనాథ్ కోపంగా అన్నాడు.

"ఉద్యోగ ప్రయత్నాల్లో మీరు ఓడిపోతున్నారు. ఆల్ రైట్ .... ఈమధ్య నిరుద్యోగ యువకులకి బ్యాంకులు ఎముకల్లేని చేతుల్తో అప్పులిస్తున్నాయి. అప్పులు తీసుకుని మీకు మీరే ఉద్యోగాలు యెందుకు ఇచ్చుకోలేదు?"

విక్రమార్కరావు ప్రశ్నించాడు.

"మాకు తెలీదేమో...... బ్యాంకులు అడిగిన వాళ్ళందరికీ అప్పు లియ్యవు!" గుండూరావు కసిగా అన్నాడు.

"నాకు తెలుసు. మీరందరూ అడిగారనీ, అప్పు సంపాదించలేకపోయారనీ కూడా నాకు తెలుసు!" విక్రమార్కరావు వాళ్ళనే చూస్తూ అన్నాడు. "ప్రభుత్వ ఉత్తరువుల ప్రకారం బ్యాంకు ఋణం మీ కెందుకు అందలేదో కనీసం కనుక్కునే ప్రయత్నం మీరు చేయలేదని తెలుసు! అన్నిరకాల ఇంటర్వ్యూల్లోనూ ఓడిపోయి సినిక్స్‌గా తయారవుతున్న మీ లాంటి యువకుల్లో క్రొత్త చైతన్యాన్ని నింపడానికే ఫెడరేషన్ ఆవిర్భవించింది...."

"ఐసీ....మీ ఫెడరేషన్‌లో సభ్యులుగా చేరడానికి ఫీజు యెంతో....?" గుండూరావు తెలివిగా ప్రశ్నించాడు.

నవ్వులు.

విక్రమార్కరావు కిందికి వంగి ఇంకా వాళ్ళ మధ్య అలాగే పడున్న సిగరెట్ పాకెట్‌ని అందుకుని, మరో సిగరెట్ వెలిగించాడు. పొగ ఊదుతూ తదేకంగా గుండూరావుని చూశాడు.

"ఇతర దేశాల్లో, గల్ఫ్ కంట్రీస్ ఉద్యోగాలు యేర్పాటు చేస్తామని అమాయకులని యేమార్చే సంస్థలాంటిది కాదు ఫెడరేషన్. పరీక్ష ఫీజులు గుంజి, అసలుకు ఎసరుపెడ్తూ, పరీక్షల్ని యేదో సాకుతో రద్దు చేసే ప్రయివేటు సంస్థలూ, ప్రభుత్వ సంస్థలూ లాంటిది కాదు ఫెడరేషన్...."

"అలాగా! అయితే, ఎలాంటిది మీ ఫెడరేషన్?" గుండూరావు అడ్డొస్తూ అడిగాడు.

"గుండూరావ్! చాలా పరీక్షలు రాసివుంటావ్! ఒక ప్రశ్న అడుగుతాను, సమాధానం చెప్పు! రెండేళ్ళ క్రితం—అనుకుంటాను...గ్రూప్ ఫోర్ ఎగ్జామ్స్ జరిగాయి. పాతికరూపాయలు రుసుం చెల్లించి నువ్వు ఆ పరీక్షకు హాజరయ్యావ్. ఏవో కారణాలు చూపించి, ప్రభుత్వం ఆ పరీక్షల్ని రద్దుచేసింది. ఒకరోజు విసుక్కుని, రెండోరోజు నుంచీ ఆ విషయం మరిచిపోయావ్. నిరుద్యోగి అయిన నువ్వు అప్పుచేసి చెల్లించిన పాతిక రూపాయల ఎగ్జామినేషన్ ఫీజు నీకు వాపసు వచ్చిందా?"

"లేదు...."

"నువ్వు చెల్లించిన రుసుం పరీక్ష రద్దయిన కారణంగా, న్యాయంగా నీకు రావాలి. అవునా?" విక్రమార్కరావు ప్రశ్నించాడు.

"ఆఫ్‌కోర్స్...తిరిగివ్వడం ప్రభుత్వం బాధ్యత!" గుండూరావు జవాబిచ్చాడు.

"అడగడం నీ బాధ్యత. నువ్వు అడిగావా?" విక్రమార్కరావు ప్రశ్నించాడు.

"ఆఫ్‌కోర్స్...లేదు....అయితే, పత్రికల్లో కొంతమంది ఉత్తరాలు రాశారు. అయినా ప్రభుత్వం ఇవ్వలేదు...."

"మర్యాదగా ఇవ్వనప్పుడు కోర్టుకెళ్ళి నీ సొమ్ము వసూలు చేసుకోవాలని నీకు తెలీదా?"

"హుఁ! కోర్టు! పాతిక కోసం కోర్టుఫీజు కిందా, లాయరు ఫీజు కిందా అయిదొందలో, వెయ్యో తగలే

యాలి! మీ సలహాకి ధన్యవాదాలు!"

విక్రమార్క రావు చిన్నగా నవ్వాడు. "నువ్వు నిరుద్యోగివనీ, కాంపిటీటివ్ ఎగ్జామ్‌ని రద్దు చేసిన కారణంగా చెల్లించిన నీ ఫీజుని నీకు తిరిగి ఇప్పించమనీ, లాయర్లని ధరించే శక్తి నీకు లేదనీ హైకోర్టుకు ఒక కార్డుముక్క రాస్తే హైకోర్టే దమ్మిడీ ఖర్చు లేకుండా నీ కేసు టేకప్ చేసి నీకు న్యాయం చేస్తుందని నీకు తెలుసా?"

సుందరరావుతో బాటు అందరూ ఆశ్చర్యంగా చూశారు. ఎవ్వరూ నోరు మెదపలేదు. విక్రమార్క రావు చిన్నగా నవ్వాడు. "ఇలాంటివన్నీ మీలాంటి కుర్రాళ్ళకు తెలీదని నాకు తెలుసు. అందుకే, యువతరానికి నవ చైతన్యం కలిగించడానికే ఫెడరేషన్ పుట్టింది...."

"ఓహ్! తిరుగుబాటు నూరిపోయడానికి మీరు తయారయ్యారన్నమాట! మీది యే పార్టీ మహాశయా?" సోమనాథ్ నవ్వాడు. అందరూ అతనితో శృతి కలిపారు. ఆ నవ్వు ఎగతాళిగా బరువుగా, పదునుగా వుంది.

విక్రమార్క రావు నవ్వలేదు. సిగరెట్ పీకని గోడ వారగా గిరాటేసి అతను మెల్లగా తన కళ్ళని వాళ్ళ నుండీ దాస్తున్న నల్లద్దాల్ని తొలగించాడు. రవ్వల్లా మెరుస్తున్న కళ్ళతో అందరినీ తీక్షణంగా, తదేకంగా చూశాడు. మెల్లిగా అతని పెదాలు కదిలాయి: "తిరుగుబాటు! తిరుగుబాటు మనిషి రక్తంలో వుంది. అయితే ఎప్పుడు, ఎందుకు, ఎలా తిరుగుబాటు చేయాలో మనిషికి తెలీదు. మీకంటే బలహీనుల్ని సతాయించడానికి మీరు సులువుగా తిరుగుబాటు చేస్తారు. మీకంటే బలవంతుడు ఎదురైనప్పుడు తోకలు ముడుచుకుంటారు!"

"వాట్ డూ యూ మీన్?" సోమనాథ్ అరి

చాడు. తమ ఆటకు అంతరాయం కలిగిన విషయాన్ని అతనితోబాటు అందరూ మరిచిపోయినట్టున్నారు.

“మీ అభిమాన హీరో నటించినంత పంజేసిన సినిమాని నష్టం వస్తున్నా వందరోజాలు ఆడించని థియేటర్ మీద రాళ్ళూ రప్పల్తో తిరుగుబాటు చేస్తారు. అయితే యెప్పుడు? థియేటర్ యొక్క వ భాగం అద్దాలతో నిర్మించబడినప్పుడు. అద్దాలు లేకుండా కేవలం రాతితో నిర్మించబడిన థియేటరుమీద మీరు తిరుగుబాటు చేయరు! అర్థమైందా?” విక్రమార్కరావు నవ్వుతూ ఆగి, మరో సిగరెట్ ముట్టించాడు.

ఏదో చెప్పబోతోన్న సోమనాథ్‌ని చెయ్యెత్తి వారిస్తూ అతను చిరునవ్వు నవ్వాడు. “యంగ్ మెన్! రాజకీయ పార్టీలతో నాకు సంబంధంలేదు. నేను స్థాపించిన ఫెడరేషన్‌లో దేశంలోని నిరుద్యోగులందరూ—ఆటోమాటిగ్గా—సభ్యులైపోయారు. వాళ్ళ పేర్లూ, వివరాలూ నమోదు చేసుకోనక్కర్లేదు! పైసా రుసుం చెల్లించక్కర్లేదు....”

“ఒక్క క్షణం....!” సోమనాథ్ అడ్డు తగిలాడు. “ఇంతకీ మీరేం చేస్తారు? యెందుకు మీకీ తాపత్రయం?”

విక్రమార్కరావు చిన్నగా నవ్వాడు. “ఎందుకు మీకీ తాపత్రయం? అంటూ నేతాజీనీ, చంద్రశేఖర ఆజాద్‌నీ, భగత్‌సింగ్‌నీ, సావర్కార్‌నీ ఎవరేనా అడిగివుంటే ఏం సమాధానం చెప్పివుండేవారో, ఆ సమాధానమే నాదీ! నేనేం చేస్తానో చెప్పకుండా, మీరేం చేయాలో చెప్తాను....”

క్షణకాలం ఆగి విక్రమార్కరావు ప్రారంభించాడు:

"మీ అందరికీ టెంపరరీగా ఉద్యోగాలిస్తాను. ప్రభుత్వం ఇస్తున్న రోజువారీ వేతనంకంటే యెక్కువ మీకు చెల్లించ బడుతుంది. ఆ ఉద్యోగ కాలపరిమితి కేవలం నెల రోజులు మాత్రమే...."

"అంతేనా?" గుండూరావు అడ్డు తగిలాడు.

"అంతే. అయితే, ఈ తాత్కాలిక ఉద్యోగం మీకు ఎంతో, ఎంతో తృప్తి నిస్తుంది. అంతా నేను అనుకున్నట్టు జరిగితే, మీ అందరికీ తగిన అర్హత వున్న వాళ్ళకి—తరవాత, శాశ్వత ప్రాతిపదికమీద లాభం చేకూరుతుంది...."

"ఉద్యోగమేమిటో చెప్పండి ..." గుండూరావు అడ్డు తగిలాడు.

"నువ్వుండరా!" మరో యువకుడు మొదటిసారిగా నోరు తెరిచాడు. "మిస్టర్ విక్రమార్కరావ్, మీ రిచ్చే నెలలో రిటైరై పోయే ఆ ఉద్యోగం మేం చేస్తామని యెందుకు అనుకుంటున్నారు?"

గర్వంగా చూస్తున్న ఆ యువకుడి కళ్ళల్లోకి విక్రమార్కరావు సగర్వంగా చూశాడు. ఏదో చెప్పబోతున్న అతన్ని మరో యువకుడి కంఠం అటకాయించింది.

"యస్! విక్రమార్కరావుగారి కథ బేతాళ కథలా నమ్మశక్యంకాకుండా వుంది!"

అందరూ గొల్లున నవ్వారు. విక్రమార్కరావు తెల్లటి పళ్ళని చూపిస్తూ అందర్నీ కలయజూశాడు. అతని చెయ్యి సంచీలోకి దూరింది. క్షణంలో ఇవతలికి వచ్చింది, రెండు వందరూపాయల నోట్లకట్టల్ని అతను వాళ్ళమధ్య పడేలా నిర్లక్ష్యంగా విసిరాడు. చచ్చిపోయి కిందపడిన జింక మీదికి వాలుతున్న రాబందుల చూపుల్లా అంద

చూపులూ నోట్లకట్లమీద వాలాయి. గంభీరంగా ధ్వనించిన విక్రమార్క్‌రావు కంఠం వాళ్ళ చూపుల్ని డబ్బుమీంచీ అతని మొహంమీదికి మళ్ళించింది.

"అది రెండువేలు. మీ అందరిదగ్గరా కలిసి వెయ్యి రూపాయలుకూడా లేవని నాకు తెలుసు. నేను వివరాలు చెప్పాక 'ఉద్యోగం చేయను' అని మీలో యే ఒక్కరేనా అంటే ఆ రెండువేలనీ అక్కడే వదిలేసి వెళ్ళిపోతాను. ఉద్యోగం చేయడానికి అందరూ సై అంటే మీ జేబులన్నీ ఖాళీ చేసి, నా సంచీని నింపుతారా?...."

విక్రమార్క్‌రావు ప్రశ్న యువకులందరి తలలమీదా కాస్సేపు వేళ్ళాడుతూ వుండిపోయింది. 'ఉద్యోగం చేస్తామని యెందుకనుకుంటున్నారు?' అని ప్రశ్నించిన యువకుడు ముందుగా తెప్పరిల్లాడు.

"చూస్తూంటే, సాయంత్రందాకా చేతులు నొప్పెట్టేలా ముక్కలు కలిపి, పంచడంకన్నా, ఈ పందెం ఆకర్షణీయంగా అవుపిస్తోందే!"

బృందగానం లెవెల్లో నవ్వులు ప్రారంభమయ్యాయి.

విక్రమార్క్‌రావు నవ్వుతూ ఆ యువకుణ్ని చూశాడు. "హరిహర్రావూ, రోజంతా నువ్వొక్కడివే గెలుస్తూ పోగేసుకునే పేకాట డబ్బులకన్నా నేనిచ్చే 'రోజు జీతం యెక్కువుంటుంది. అంటే, అవలీలగా నేను ఇవ్వగలిగినంత మొత్తాన్ని ఒళ్ళు గుల్ల చేసుకున్నా నువ్వు పోగు చేయలేవు! అంచేత ...."

"ఒరేయ్ హరీ, నువ్వు కాసేపు నోరు మూసుకో!" అడ్డు తగిలిన సోమనాథ్ విక్రమార్క్‌రావు వైపు చూశాడు. "సార్ .... యింతకీ ఉద్యోగం యేమిటి? మీ

రిచ్చేది ఎంత? వివరంగా చెప్పండి. అవునో కాదో చెప్పేస్తాం."

"రైట్! మీరు నెలపాటు ఎన్యూమరేటర్స్‌గా నేను నిర్ణయించే యేరియాలో నిర్ణయించే పని చేస్తారు. ఆ పని చట్టవిరుద్ధమైంది కాదని మొదటే చెప్తున్నా. చట్టవిరుద్ధమే అని మీలో యెవరికేనా కలలో అనుమానంటే కూడా, వెళ్ళి పోలీసుల్ని కలుసుకుని నామీద రిపోర్టు ఇవ్వొచ్చు. నెలదాకా నేనుండే హోటల్ గదికి రోజూ మీరు వస్తూంటారు. ఏ రోజు జీతం ఆ రోజు పట్టుకెళ్తారు...."

"ఇంతకీ పనేమిటి?...." సోమనాథ్ విసుగ్గా అన్నాడు.

విక్రమార్కరావు నవ్వాడు. "సోమనాథ్, ఉద్రేక పడకు! పనేమిటో చెప్పకుండా చెప్పినపని చేయించుకోకుండా, ప్రామిస్ చేసిన జీతం యివ్వకుండా వుండను! ఉద్యోగనిర్వహణలో మీరు కొంతదూరం వెళ్ళాల్సి వుంటుంది కూడా. అలాంటప్పుడు కిలోమీటరుకు పది రూపాయలు టి. ఏ. చెల్లించబడుతుంది. బస్సుల్లో, సైకిళ్ళ మీదా, కాలి నడకనా — యెలా వెళ్ళినా సరే...."

అతను ఆగి మరో సిగరెట్ వెలిగించాడు. మిత్ర బృందం మొహాల్లో ప్రత్యక్షమవుతున్న కుతూహలాన్ని తృప్తికరంగా చూస్తూ ప్రారంభించాడు:

"బైటి ప్రదేశాలకు వెళ్తే కిలోమీటరుకు పది రూపాయలు ఇస్తానన్నాను. ఒక వ్యక్తి ఉదయం పది నుండీ సాయంత్రం అయిదుగంటలలోగా నేను యిచ్చే పనిలో యెంత చేయగలడో నాకు తెలుసు. నా అంచనా

ప్రకారం పనిచేసినవాళ్ళకు రోజుకి ముప్పైరూపాయల పారితోషికం లభిస్తుంది. తక్కువ పని చూపిస్తే పారితోషికం తగ్గుతుంది. ఎక్కువ చేస్తే ఎక్కువవస్తుంది...." విక్రమార్కరావు ఆగి తన శ్రోతల మొహాల్లోని ఆశ్చర్యాన్ని చిరునవ్వుతో గమనించాడు.

"ఇప్పుడు మీరు చేయాల్సిన పనేమిటో చెప్తాను. జాగర్తగా వినండి" విక్రమార్కరావు చెప్పసాగేడు. యువకులంతా జాగర్తగా వినసాగేరు.

"నిలబడే వున్నారు; కూచోండి సార్...." విక్రమార్కరావు చెప్పిందంతా నమ్మలేనట్టు విన్న సోమనాథ్ మర్యాదగా అన్నాడు.

విక్రమార్కరావు కూచోలేదు. చిన్నగా నవ్వుతూ తను కిందపడేసిన వందరూపాయల నోట్లకట్టల్ని చేత్తో చూపించాడు.

"పందెం! హరిహ్రావ్!" అన్నాడు నవ్వుతూ.

చిన్నగా నవ్వే ప్రయత్నంచేస్తూ, హరిహ్రావు జేబులో చెయ్యిపెట్టాడు. విక్రమార్కరావు అతన్ని వారించాడు. "మీకు నమ్మకం కలిగించడానికి పందెం వేశాను. సామాజిక స్పృహ వున్న మీలాంటి వాళ్ళు చేసిచ్చే పనిని రైట్ చేస్తారని నాకు తెలుసు!" అంటూ అతను నోట్లకట్టల్ని అందుకుని సంచీలో పడేసుకున్నాడు.

"మీరు పన్నెండుగురున్నారు. ఇంకా మీ మిత్రులు యెవరేనా వుంటే నా తరఫున మీరే వాళ్ళకి ఉద్యోగం ఇవ్వొచ్చు. ఈ ఎన్యూమరేషన్ యెంత త్వరగా పూర్తయితే అంత మంచిది. అందరూ కలిసి ఇవాళ రాత్రి ఏడింటికి నన్ను హోటల్ ఆశ్రమ్, నలభయ్యో నెంబరు గదిలో కల్సుకోండి. అవసరమైన పేపర్స్ అవీ

ఇస్తాను...."

సోమనాథ్ లేచి నించున్నాడు. "ఒక్క క్షణం సార్! చేయాల్సిన పనేమిటో చెప్పారు. ఆ పని ఎందుకు చేయిస్తున్నారో చెప్పలేదు "

"చెప్పను!" విక్రమార్క్ రావు ఆడ్డొస్తూ అన్నాడు. "ప్రస్తుతానికి మీరు ఎంత తెలుసుకోవాలో అంతా చెప్పాను. రాత్రికి మరికొన్ని వివరాలు చెప్తాను. ఒకటి మాత్రం చెప్పగలను: మీరు చేయబోయే ఎన్యూమరేషన్ వర్క్ మూలంగా యెవ్వరికి యే విధమైన నష్టమూ రాదు...."

"ఏమిటి గ్యారంటీ?" సుందూరావు సోమనాథ్ దగ్గరగా జరుగుతూ అడిగాడు.

విక్రమార్క్ రావు అతన్ని చిరునవ్వుతో తదేకంగా చూశాడు.

"సుందూరావ్, నువ్వే ఊహించు! నువ్వు చేయబోయే ఎన్యూమరేషన్ వల్ల ఎవరికేనా, ఏదేనా నష్టం వాటిల్లే అవకాశం వుందేమో ఆలోచించు!"

సుందూరావు పెదవి కొరుక్కుంటూ సాలోచనగా తల పంకించాడు.

"ముందుగానే మరో షరతు విధిస్తున్నా: ఎవరేనా మిమ్మల్ని ప్రశ్నిస్తే 'స్టాటిస్టిక్స్ ఇండియా' సంస్థ తరఫున మీరు పంజేస్తున్నట్టు చెప్పండి. లేనిపోనివి ఊహించి చెప్పకండి!" విక్రమార్క్ రావు సిగరెట్ ముట్టిస్తూ అన్నాడు.

"ఎందుకో తెలుసుకుంటే పనిచేయడానికి బావుంటుంది...." హరిహరరావు మెల్లిగా అన్నాడు.

విక్రమార్క్ రావు అతనివైపు తిరిగాడు. "హరిహర

రావు అన్నింటినీ నాన్చడం నీకు అలవాటని నాకు అర్థమవుతోంది. నీలాంటి యువకులు చాకుల్లా వుండాలి. నాన్చుడు వ్యవహారం నాకు నచ్చదు. మీ అందరికీ నచ్చితేనే పనిలోకి దిగండి. లేదంటే, రాత్రికి సరిగ్గా ఏడుకి నన్ను కల్సుకోకపోతే మీకు ఇష్టంలేదని నిర్ణయించి మరో గ్రూపుకి ఈ పని అప్పగిస్తాను. మీలాంటి నిరుద్యోగులు ఇంటికి ఇద్దరున్నారు!

హరిహరరావు సోమనాథ్ వైపు యిబ్బందిగా చూశాడు. సోమనాథ్ దగ్గి. గొంతు సవరించుకున్నాడు. “ఆల్ రైట్....చట్టవిరుద్ధంగా యేదీ జరగదంటున్నారు గనుక, మేం ఈ పని చేస్తాం. మీరిచ్చేదేదో పన్నెండుగురమే పంచుకుంటాం!”

విక్రమార్కరావు అతని కళ్ళలోకి తీక్షణంగా చూశాడు. “సోమనాథ్, నువ్వూ, నీ మిత్రులూ చట్టం గురించి చాలాసార్లన్నారు. నాన్నలు తెచ్చిన బియ్యంతో అమ్మలు వండిన అన్నాన్ని తృప్తిగా తిని పాడుబడిన గుడిలో దబ్బెట్టి పేకాడుతూ కూచోడం చట్టసమ్మతమైన పని అనుకుంటున్నావా?”

సోమనాథ్ గుటకలు మింగుతూ చూశాడు. విక్రమార్కరావు అతని భుజమ్మీద చెయ్యేశాడు. “యంగ్ మాన్. మీరు ఖూనీలు చేయబోవడంలేదు; దోపిడీలు చేయబోవడంలేదు. బస్సులకు నిప్పు పెట్టబోవడంలేదు. ఆఫీసులమీదా, పోలీస్ స్టేషన్లమీదా రాళ్ళవర్షం కురిపించబోవడంలేదు. ‘స్టాటిస్టిక్ ఇండియా’ సంస్థ కోసం మర్యాదకరమైన ఉద్యోగం చేస్తున్నారు!”

సోమనాథ్ మొహం చిరునవ్వుతో వికసించింది. “ఓకే సార్! వస్తాం....”

"రైట్! అయితే, నేను వస్తా!" విక్రమార్క రావు నవ్వుతూ అన్నాడు....

2

తెల్ల పాంటులోకి దోపిన తెల్ల షర్టు, నడుముచుట్టూ బిగుసుకున్న సన్నటి బెల్టు, తళతళమంటున్న నల్ల బూట్లు, ఫోటోసన్ అద్దాలు ఖరీదైన ఫ్రేములో అతని మొహానికి అందాన్నీ, హుందానీ తెచ్చిపెడుతున్నాయి. అతని మెడని చుట్టిన బ్రౌన్ కలర్ మఫ్లర్ శివుడి మెడలో వేళ్ళాడుతూ నిద్రపోతున్న పాములా వుంది. పేవ్ మెంట్ మీద నిలబడి అతడు సన్నటి మీసాల్ని వేలితో దువ్వుకున్నాడు. ఛాతీప్రాంతంలో, మఫ్లర్ మీద వేళ్ళాడుతున్న 'క్యానన్' కెమెరాని ఓసారి సర్దుకుని అతను ఠీవిగా రోడ్డు దాటాడు....

బ్యాంక్ తెరిచి గంటన్నర దాటింది. తన అంచనా ప్రకారం ఇవాళ అట్టే రద్దీ వుండదు. శెలవు దినంగా మారిన ఆదివారం రెట్టింపు చేసే ఖాతాదార్లంతా నిన్ననే బ్యాంకుమీదికి అవురావురంటూ ఎగబడి వుంటారు; ఏకాదశినాడు ఉపవాసం చేసి, ద్వాదశినాడు భోజనాలకి ఎగబడేవాళ్ళలా! ఇవాళ, ఈ సమయంలో తనకావలసిన వ్యక్తికి అంత బిజీగా వుండదు....

గ్లాస్ డోర్ని తోసుకుంటూ అతను బ్యాంకు లోపలికి జొరబడ్డాడు. మందకొడిగా లావాదేవీలు సాగుతున్న కౌంటర్లకి పక్కగా, అద్దాల మందిరంలో కూచున్న మేనేజర్ని క్షణకాలం చూస్తూ అలాగే నిలబడ్డాడు. మేనేజరు తటాలున లేచి నిలబడ్డాడు. తన ఎదురుగా నించున్న పంచె, జుబ్బా—పెద్దమనిషివైపు వొంగి ఆవేశంతో కరచాలనం చేస్తూ వుండిపోయాడు. అతని పెద

వులు కదులుతున్నాయి. అయితే అతని మాటల్ని అద్దాలు మింగేస్తున్నాయి. జుబ్బా అతను అద్దాల గదిలోంచీ యివతలికి నడిచాడు. మేనేజర్ కూచుని, ఆవులించి, టేబుల్ సొరుగులోంచీ సిగరెట్ పాకెట్‌ని ఇవతలికి తీశాడు.

రెండోసారి, అద్దాల తలుపుని తోసుకుంటూ అతను మేనేజర్ గదిలోకి దూరాడు. అగ్గిపుల్ల వెలుగుతున్న దోసిలిమీదికి వాల్చిన తలని పైకెత్తి మేనేజర్ అతన్ని ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు.

"అయామ్ శౌరి, జర్నలిస్టు...." అన్నాడతను చిరునవ్వుతో టేబుల్ ముందుకి నడుస్తూ. అతను ముందుకు చాచిన చెయ్యివేపు ఒకసారి చూసి, మేనేజర్ దండపాణి చూపుల్ని అతని మొహంపైకి మళ్ళించాడు. వెడల్పాటి మొహంలో గుబురు కనుబొమల కిందున్న అతని చిన్న చిన్న కళ్ళు ప్రశ్నార్థకంగా చూస్తున్నాయి.

"'మదర్ నేషన్' పత్రిక తరఫున ఇంటర్వ్యూ చేయడానికి వచ్చాను!" శౌరి నవ్వుతూ అన్నాడు.

ఆనందం, అనుమానం రెండురకాల రంగుల్లా కలుస్తూ, విడిపోతూ దండపాణి మొహమ్మీద ప్రత్యక్షమయ్యాయి. క్షణకాలం తటపటాయించి, ఇంకా ముందుకు సాగే వున్న శౌరి చేతిని చూస్తూ అప్రయత్నంగా కొద్దిగా పైకి లేచి చేతిని కలిపాడతను. శౌరి పొడుగాటి వేళ్ళు దండపాణి మొద్దువేళ్ళని చుట్టుకున్నాయి.

"సిడౌన్!...." అంటూ దండపాణి కుర్చీలో వాలాడు.

"థాంక్స్...." అంటూ శౌరి కూచుని బ్రీఫ్‌కేస్‌ని టేబుల్‌మీద పెట్టుకున్నాడు.

"ఇంటర్ వ్యూ.... దేనికి?...." దండపాణి ప్రశ్నించాడు.

"మిస్టర్ దండపాణీ, "మదర్ నేషన్" రూలింగ్ పార్టీని అన్నివిధాలా సపోర్టుచేసే పత్రిక అని మీకు తెలుసనుకుంటాను ..."

"అయామ్ సారీ...." దండపాణి అడ్డు తగిలాడు. "నేను అంతగా మాగజీన్స్ చదవను. చదివినంత వరకూ యే పత్రిక యే పార్టీని సపోర్టు చేస్తుందో, యెందుకు చేస్తుందో యేమీ అర్థంకాని పరిస్థితి యేర్పడింది నాకు!"

శౌరి చిన్నగా నవ్వాడు. "కమిటెడ్ జర్నలిజం ఆధారంలో నడిచే పత్రికల నడవడిక అలాగే వుంటుంది లెండి...."

"మీ పత్రిక "కమిట్" కాలేదా?" దండపాణి తెలివిగా ప్రశ్నించాడు.

"కమిట్ అయ్యింది: ప్రజలు ఎన్నుకున్న ప్రభుత్వాన్ని. అంటే మెజారిటీ ప్రజల్ని సపోర్టు చేయడానికి!" శౌరి నవ్వుతూ అన్నాడు.

"ఐసీ....మిస్టర్ శౌరి ...అరుణ్ శౌరి అనే పేర్ని అడపాదడపా విన్నాను. మీ పేరూ అలాగే వుంది. అతనికీ మీకూ యేదేనా బంధుత్వం వుందా?" దండపాణి విషయం మార్చి అడిగాడు.

"మా యిద్దరిదీ 'అక్షరాల బంధుత్వం' మాత్రమే! అన్నట్టు యే విషయంగా మిమ్మల్ని ఇంటర్వ్యూ చేయబోతున్నానో మీరు అడగలేదు!" శౌరి నవ్వుతూ అన్నాడు.

"మీరు నన్ను ఇంటర్వ్యూ చేయరు!" దండపాణి నవ్వుతూ అన్నాడు.

"వై?...." శౌరి ఆశ్చర్యంతో ప్రశ్నించాడు.

"బికాస్........అయామ్ ఇంటర్వ్యూ షై; పబ్లిసిటీ షై!"

శౌరి పకపక నవ్వాడు. "మీ గురించి మాకు ఖచ్చితమైన సమాచారమే అందిందని మీ మాటలు చెప్తున్నాయి! కేంద్రం బడుగు వర్గాలకి "లోన్ మేళాలు" నిర్వహిస్తోంది. ఆ లోన్ మేళాను సంపూర్ణంగా జయప్రదం చేసిన చాలా కొద్దిమందిలో మీరు ఒకరు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మీ రొక్కరే...."

"మీకలా తెలుసు?" దండపాణి అడ్డు తగిలాడు.

"సెంటర్ ఫైనాన్స్ వర్గాలు మాకు అంతా సప్లై చేశాయి. నిజం చెప్పాలంటే, లోను మేళాను జయప్రదం చేసిన మీలాంటి ఉత్సాహవంతులతో ఇంటర్వ్యూల్ని ప్రచురించమని ఆ వర్గాలే మా పత్రికని అడిగాయి. సెంటర్ ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ ఆఫీసునుంచే కావాలంటే మీకు సూచనలు తెప్పించి మీ "ఇంటర్వ్యూ సిగ్గు"ను ఎగరగొట్టగలం!" శౌరి నవ్వుతూ అన్నాడు.

చివరిదమ్ము లాగి సిగరెట్‌ని యాష్‌ట్రేలో నొక్కి దండపాణి చిరునవ్వుతో చూశాడు. "నన్ను ఇంటర్వ్యూ చేయకుండా మీరు వదిలేలా లేరు!"

"యూ ఆర్ రైట్! లోన్ మేళా నిర్వహణలో మీరు పడిన సాధకబాధకాలూ, మీ అనుభవం, ప్రజల రియాక్షన్, మీ సిబ్బంది సహకారం, అభ్యర్థుల సెలెక్షన్‌లో మీరు పాటించిన పద్ధతి—ఒకటేమిటి....అన్నీ మీరు వివరించాలి!" శౌరి ఉషారుగా అన్నాడు.

దండపాణి ఇబ్బందిగా చూశాడు. "ఆ వివరాలన్నీ దేనికి?"

శౌరి చిన్నగా నవ్వాడు. "మీరు పత్రికలు అంతగా చదవరన్న మాట నిజమే అనిపిస్తోంది. నిరుద్యోగుల్నీ, బడుగువారినీ ఆదుకునే దృక్పథంతో, అడ్డంకుల్ని తొలగించి ధారాళంగా కేంద్రం అమలుచేస్తున్న లోన్ మేళాల్ని అపార్థం చేసుకుని, స్వార్థంతో విపరీతారాలు తీసి తిక్క ఊహల్లో యధార్థాన్ని కప్పెట్టి లోన్ మేళాను ఒక ఫార్స్‌గా చిత్రించడానికి కొన్ని పత్రికలు శక్తివంచన లేకుండా కృషి చేస్తున్నాయి...."

"ఐసీ...." దండపాణి అడ్డు తగుల్తూ బుర్రని ఆడించాడు.

"అమ్మకం పెంచుకోడానికి ఆ పత్రికలు చేస్తున్న ప్రచారం అసత్యమని నిరూపించడానికి కేంద్ర ఆర్థికశాఖ వర్గాలు — మనలో మాటగా చెప్పుకోవాలంటే — ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారు — నిశ్చయించుకున్నారు. ఆ ప్రయత్నంలో భాగంగా నేను మీ దగ్గరకు వచ్చాను...." శౌరి కంఠం తగ్గించి అన్నాడు.

"ఐసీ...."

"యూసీ మిస్టర్ దండపాణీ, ఈ ఇంటర్వ్యూ మూలంగా కేంద్రం గురించే కాకుండా, ముఖ్యంగా మీ బ్యాంక్ ప్రజలకి చేసిన, చేస్తున్న సేవలగురించి బ్రహ్మాండమైన ప్రచారం లభిస్తుంది. మీది జనప్రియమైన బ్యాంక్ అవుతుంది...."

"అదలా వుంచండి!" దండపాణి నవ్వుతూ అడ్డు తగిలాడు. "ప్రస్తుతం నేను బిజీగా వున్నాను...."

"నేను వచ్చినప్పట్నుంచీ మీరు ఫ్రీగానే వున్నారు!" శౌరి నవ్వుతూ అన్నాడు. "ఇవాళ ఆట్టే రష్ లేదు!"

దండపాణి చిరునవ్వు నవ్వాడు. "ఆల్ రైట్ ......
పది నిమిషాల్లో మీ పని ముగించాలి. చక చకా అడ
గండి...."

శౌరి మెల్లిగా బ్రీఫ్ కేస్‌ను తెరిచాడు. అందులోంచీ యింపోర్టెడ్ టేప్ రికార్డర్‌ని తీసి టేబుల్ మీద పెట్టాడు.

"నేను అడగడం, మీరు చెప్పడం, నేను రాసుకోడం—ఇవన్నీ చాలా కాలాన్ని తినేసే పనులు. ఇద్దరం పిచ్చాపాటీలాగా మాట్లాడుకుందాం. మన సంభాషణ రికార్డవుతుంది. తరువాత దాని ఆధారంతో నేను ఇంటర్వ్యూకి అక్షరరూపం ఇస్తాను...."

"జస్టెమోమెంట్ ...." మేనేజర్ దండపాణి అతన్ని వారించాడు. "మీరు అడగండి; నేను చెప్తాను. అంతే! నా కంఠాన్ని క్యాసెట్‌లోకి ఎక్కించడం నాకు ఇష్టం లేదు...."

"ఎందుకు?" శౌరి కళ్ళు చిట్లిస్తూ ప్రశ్నించాడు.

"టేప్స్ అనగానే నాకు అమెరికా మాజీ ప్రెసిడెంట్ నిక్సన్ కర్నాటక మంత్రి వీరప్ప మొయిలీ గుర్తొస్తారు! ఏ విధంగానూ కమిట్ అవడం నాకు ఇష్టం లేదు...." దండపాణి సిగ్గుపడుతూ నవ్వుతున్నట్టు నటించాడు.

శౌరి అతన్ని క్షణకాలం తదేకంగా చూశాడు. "నేను అడుగుతాను; మీరు చెప్తారు. అప్పుడు కమిట్ అవరా?"

"అది వేరే సంగతి...."

"మిస్టర్ దండపాణీ, ఉద్యోగంలో చేరేసరికి మీరు ప్రభుత్వానికీ, తద్వారా ప్రజలకీ కమిట్ అయ్యారు.

మీ ఉద్యోగ విధికి కమిట్ అయ్యారు. కాదం టారా?...."

"అది వేరే సంగతి!"

"అన్నీ వేరే సంగతులే అయితే, అసలు సంగతి యేమిటో మీరే చెప్పండి!" శౌరి నవ్వుతూ అన్నాడు.

దండపాణి చిన్నగా నవ్వాడు. "అసలు సంగతి: మీరు అడుగుతారు; నేను చెప్తాను. మధ్య ఆ లేపూ గీపూ వుండదు!"

"మిస్టర్ దండపాణీ, మీ రెప్పుడేనా ఇంటర్వ్యూలో పాల్గొన్నారా?"

"లేదు."

"ఎవరేనా, యెవర్నేనా ఇంటర్వ్యూ చేస్తూంటే చూశారా?"

"ఆ అదృష్టం కూడా పట్టలేదు!"

"అందుకే మీకు యిలాంటి ఇంటర్వ్యూల గురించి తెలీదు!" శౌరి నవ్వుతూ అన్నాడు. "మీ రొకటి చెప్తారు; తొందరలో నే నొకటి రాసుకుంటాను. అచ్చయ్యాక నేను తప్పుగా రాశానని మీరు గొడవ చేస్తారు...."

"అదంతా నాకు అనవసరం. నా షరతులకు లోబడి మీరు ఇంటర్వ్యూ చేస్తే చేయండి; లేకపోతే లేదు!" దండపాణి లేచి నించున్నాడు.

శౌరి కుర్చీలో వెనక్కి వాలాడు. దండపాణి మొహంలోకి కాసేపు తదేకంగా చూస్తూ వుండి పోయాడు. మెల్లిగా అతని మొహంమీద చిరునవ్వు ప్రత్యక్షమైంది. అతను తటాలున లేచి, ఎత్తుగా నిల బడ్డాడు. అతని మొహంమీది చిరునవ్వు అంతర్థానమైంది.

"ఓకే, మిస్టర్ దండపాణీ. థాంక్యూ ఫర్ యువర్ నాన్‌కోపరేషన్! 'ఆదర్శ-మేనేజర్‌తో గోష్ఠి' శీర్షిక కింద మీ ఇంటర్వ్యూని ప్రచురించి సర్క్యులేషన్ని ఆకాశం ఎత్తుకి పెంచుకోవాలన్న తాపత్రయం మా పత్రికకి లేదు. ఫైనాన్స్ మినిస్ట్రీ మా పత్రికని కోరింది. మా పత్రిక నన్ను కోరింది; వచ్చాను. అంతే. మీరు యెందుకో సహకరించడంలేదని పత్రిక సంపాదకుడికి తెలియజేస్తాను. ఆయన మినిస్ట్రీకి తెలియజేస్తారు. మినిస్ట్రీ మీ ఛైయిర్మన్‌కి—కావాలంటే-తెలియజేసుకుంటుంది! వస్తాను!" టేప్ రికార్డర్ని మళ్ళీ బ్యాగులో పడేసుకుని వరుణ్ శౌరి గుమ్మంవేపు కదిలాడు. ఇంకా తనని ఆగమని హెచ్చరించని దండపాణి గురించి ఆశ్చర్యంతో ఆలోచిస్తూ డోర్ హాండిల్ మీద చెయ్యివేశాడు.

హాండిల్ని తిప్పకుండా, తలని తిప్పాడు. మేనేజర్ దండపాణి ఏంచేయాలో తోచనివాడిలా చూస్తున్నాడు. "మిస్టర్ దండపాణీ, అదృష్టాన్ని మీరు ఆమడదూరం తోసేస్తున్నారు. మీ ఇంటర్వ్యూలని రేడియోలో, టీవీలో కూడా ప్రసారం చేయడం మంచిదని మా పత్రిక ద్వారా నేను పైవాళ్ళకి సూచిస్తూ సిఫార్స్ చేశాను. గుల్లలో నత్తలా బతకాలని మీరు నిర్ణయించుకుంటే నేనేం చేయలేను!"

దండపాణి మొహంమీద రంగులు మెలికలు తిరిగాయి. అతని పెదవులు కదిలాయి. "ఇలా రండి. టీ తాగుతూ ఆలోచిద్దాం...."

• • •

సాలోచనగా టీ తాగి, కప్పును కింద పెట్టి, సాలో

చనగా శౌరివేపు చూశాడు దండపాణి.

"మీ జర్నలిస్టులు మొండిఘటాలని నిరూపించారు! మీ ప్రశ్నలు యెలా వుంటాయో నాకు తెలీదు. కొన్నింటికి నేను సమాధానం చెప్పలేకపోవచ్చు. యెందుకంటే ఈ గోష్ఠికి నేను ప్రిపేరవలేదు...."

"నాకు తెలుసు!" శౌరి నవ్వుతూ అడ్డుతగిలాడు. "సాధారణంగా ఏ బ్యాంకు మేనేజరేనా కళ్ళు మూసుకుని సమాధానాలు చెప్పగలిగే అతిసాదా ప్రశ్నలు యెక్కువగా మనం వేసుకున్నా కూడా, పాఠకుల ఇంటరెస్టుని లాగిపట్టే, మీ బ్యాంకు సేవల్నీ ఋణాల పంపిణీలో ప్రభుత్వం అవలంబించిన విధానాన్నీ ప్రభుత్వ సహాయాన్ని ధనరూపంగా మీరు పంపిణీ చేసిన పద్ధతీ, ముఖ్యంగా ఋణసౌకర్యం పొందిన వ్యక్తుల సంఖ్యా, పంపిణీ మొత్తం సొమ్మూ, మీరు సెలెక్టు చేసిన వాళ్ళలో పురుషులూ, స్త్రీలూ, అంగవైకల్యం వున్నవాళ్ళూ, ఎన్ని అప్లికేషన్స వచ్చాయో, ఎన్నింటిని మీరు ఆమోదించారో, ఏ ప్రాతిపదికమీద ఆమోదించారో...." పీర్‌లెస్ ఏజెంట్‌లా చకచక చెప్పుకుపోతున్న శౌరికి దండపాణి అడ్డుతగిలాడు.

"ఆగండాగండి! మీరడగబోయే వివరాల్లో చాలా మట్టుకు నేను చెప్పలేనివి!" అతను నవ్వుతూ అన్నాడు. "పోగైన అప్లికేషన్‌లూ, సెలెక్టైన అభ్యర్థులూ మొత్తాలూ వగైరాలన్నీ నరమానవుడికి గుర్తుండవు...."

"ఎందుకు?" శౌరి అడ్డుతగిలాడు.

"నా ఏరియాలో క్రాష్‌ప్రోగ్రాం కింద లోన్ మేళా యేర్పాటైంది. మంత్రిగారు వారం రోజుల్లో వచ్చి 'లోన్ మేళా' స్వయంగా నిర్వహిస్తామన్నారు. కొన్ని

వేలమందికి కొన్ని లక్షల మొత్తం బట్వాడా చేయాలని నాకు ఆర్డర్లొచ్చాయి. సిబ్బంది మొత్తం తన్నుకు చచ్చాం. సేకరించిన బోలెడన్ని దరఖాస్తులు పరిశీలించి, తగిన అభ్యర్థుల్ని సెలెక్టు చేయడంలో అందరికీ దాదాపు పిచ్చిపట్టేసింది. రోజుకి ఇరవై నాలుగ్గంటలు మాత్రమే వున్నాయి కాబట్టి చాలా చాలా శ్రమపడ్డాం. నలభై యెనిమిది గంటల రోజులూ, పధ్నాలుగు రోజుల వారాలూ ఉంటే బాగుండేదనిపించింది!" దండపాణి నవ్వుతూ ఆగాడు.

"బ్రహ్మాండంగా చెప్పారు! రెండు మూడు ప్రశ్నలకి ఇలా సమాధానాలు చెప్తే చాలు. మీ ఇంటర్వ్యూ సూపర్ హిట్ అయిపోతుంది! మాకూ, ఫైనాన్స్ మినిస్ట్రీకి కావాల్సింది మీరు పడిన శ్రమా, అతితక్కువ వ్యవధిలో అనుకున్నది సాధించిన విధం—ఇవే ప్రముఖంగా మనకి కావాల్సింది!" శౌరి నవ్వుతూ ఉద్రేకంతో అన్నాడు.

దండపాణి మొహం వెడల్పుగా సాగింది. "మా శ్రమని అంకెల్లో చెప్పాలంటే చిక్కు! ఎందుకంటే క్రాష్‌ప్రోగ్రాంలా తయారైన లోన్ మేళా మమ్మల్ని ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసేసింది. అప్లికేషన్సూ, సెలెక్షనూ, పంపిణీ మొత్తాలూ వగైరా వివరాలు తెలిపే స్టేట్‌మెంట్స్ తయారుచేయడానికి బొత్తిగా వ్యవధిలేకపోయింది. అంచేత...."

"నెవర్ మైండ్! మీతో గోష్ఠి హైలైట్ అయి తీరుతుందని నాకు తెలుసు. ఇవాళ మంగళవారం. నేను మిమ్మల్ని వదిలేస్తాను. ఒక చక్కటి కథలా ఈ ఇంటర్వ్యూ తయారుచేయాలని ఆలోచిస్తున్నా. అన్ని పత్రికల్లోనూ వస్తున్న, శీర్షిక చదవగానే పాఠకులు

పేజీలు తిప్పేస్తున్న ఇంటర్వ్యూల్లా కాకుండా సరికొత్తగా వుండేలా మనిద్దరం దీన్ని తీర్చిదిద్దుతాం. రేపొద్దున మనదేశంలాంటి డెవలపింగ్ కంట్రీస్ నిర్వహించే లోన్ మేళాలకి స్ఫూర్తి ఇచ్చేవిధంగా మీతో గోష్ఠి రూపొందిస్తాం....సో....ఎల్లుండి గురువారం నేను మిమ్మల్ని కల్సుకుంటాను. అవసరమైన స్టాటిస్టిక్స్ మీరు మీముందుంచుకోండి. గంటలో ఇంటర్వ్యూ ముగిసిపోవాలి. ఎల్లుండి ఈవినింగ్ ఇంటర్వ్యూని డిస్పాచ్ చేస్తానని పత్రికకి వైర్ మెసేజ్ పంపేస్తాను. స్పేస్ కేటాయిస్తారు. అండ్ ఐ విల్ ట్రై టు గెట్ యువర్ ఫోటో అన్నది కవర్ ఇన్ కలర్...మీ కలర్ ఫోటో వుందా....వద్దులెండి....ఇంటర్వ్యూ సందర్భంలో నేను తీస్తాగా! 'ది లయన్ ఆఫ్ లోన్' అన్న కాప్షన్కి సరిపడేలా మీ ఫోటో తీద్దాం...."

"అదంతా అవసరమంటారా?" దండపాణి ఉక్కిరి బిక్కిరవుతూ ప్రశ్నించాడు.

"మీ ప్రశ్న మీ అమాయకత్వాన్ని తెలియజేస్తోంది. యూ ఆర్ సింపుల్ అండ్ మోడెస్టు! తరవాత చూడండి. ఫైనాన్స్ మినిస్ట్రి విలువా, ముఖ్యంగా దేశవ్యాప్తంగా మీ బ్యాంక్ విలువా, ఇంకా ముఖ్యంగా మీరు పనిచేస్తున్న ఈ బ్రాంచి విలువా, ఇంకా ముఖ్యంగా మీ విలువా ఎలా పెరిగిపోతాయో! ప్రభుత్వం అతి సులభంగా తలపెట్టిన బృహత్కార్యాన్ని అతి సామర్థ్యవంతంగా నిర్వహించి కొన్ని వేలమందికి ఉపాధి ఏర్పాటుచేసిన ఆదర్శ—మేనేజర్ కి—లయనాఫ్లోన్ కి ప్రభుత్వం పద్మవిభూషన్ ఎందుకు ఇవ్వకూడదు? అని నేను ప్రశ్నిస్తాను...."

"మిష్టర్ శౌరి, మీరు నన్ను ఓవర్ ఎక్స్‌పోజ్ చేసేస్తున్నారు! నన్నిలా వుండనివ్వండి!" దండపాణి నవ్వుతూ అన్నాడు.

"నన్నడిగితే, మీరు ఫైనాన్స్ మినిస్ట్రీలో చీఫ్ అడ్వైజర్‌గా వుండాలి!" శౌరి నవ్వుతూ లేచాడు.

"ఎల్లుండి లంచ్ బ్రేక్ తర్వాత వస్తాను. రెడీగా వుండండి. అప్పు పొందిన ఒకరిద్దరు అభ్యర్థుల్ని కూడా ఒకటి రెండు ప్రశ్నలు అడగడం మంచిదని అనుకుంటున్నా. మీ గురించి మీరూ నేనే కాకుండా సామాన్యుడు చెప్పేది కూడా ఇద్దాం. సో, లోన్ ఇచ్చిన అభ్యర్థుల లిస్టు కూడా రెడీగా వుండేలా చూడండి! ఓ.కే.. థాంక్యూ."

* * *

బ్యాంక్‌లోంచీ వరుణ్ శౌరి ఇవతలికి నడిచాడు. మేనేజర్ దండపాణి ఇంటర్వ్యూ యింత చక్కగా సాగితే అంత మంచి పేరొస్తుంది తనకి. రొటీన్ ప్రశ్నలు కాకుండా, పాఠకుడికి ఉత్సుకత కలిగించే ప్రశ్నల్ని తను రూపొందించుకోవాలి. పాఠకుల్ని ఆకర్షించే ప్రశ్నలు, ముందట దండపాణిని ఆకర్షించాలి! అలాంటి సవాలక్ష ప్రశ్నలు తను రూపొందించగలడు. అష్టావధానం చేస్తున్న అవధానికి సమస్యతో సగం పైగా విషయాన్నీ, ఉపయోగించాల్సిన మాటల్ని ఇచ్చి, సులువుగా సమస్యకి పూరణం లాగగలిగే పృచ్ఛకుడిగా తను దండపాణి చేత సమాధానాలు చెప్పించగలడు! శౌరి నవ్వుతుంటూ సిగరెట్ వెలిగించాడు.

ఎడమవైపుకి తిరగబోతూ తటాలున ఆగాడు. మేనేజర్ గదిలో తమకి టీ సప్లై చేసిన జవాను కదిరయ్య పెద్ద ఫ్లాస్క్ పట్టుకుని జోరుగా కుడివేపు నడుస్తూ

న్నాడు. అతను ఇచ్చిన టీ రుచిని గుర్తుచేసుకుంటూ శౌరి అతన్ని వెంబడించాడు. నాలుగంగల్లో అతన్ని అందుకున్నాడు.

"కదిరయ్యా....టీకి వెళుతున్నావా?"

కదిరయ్య ఉలిక్కిపడి ఆగి తిరిగిచూశాడు. చిట్లించిన అతని కళ్ళు చిటికెలో శౌరిని గుర్తించి మామూలుగా అయ్యాయి.

"ఓ....తమరా? నా పేరు తమకెలా తెలుసు?" ఆశ్చర్యం కదిరయ్య కంఠంలో ప్రతిధ్వనించింది.

"మీ మేజరుగారు పలుకుతూంటే విని, తెలుసుకున్నా!" శౌరి నవ్వుతూ అన్నాడు. "నీ టీ బావుంది. పద....మళ్ళీ తాగుదాం!"

3

మూసిన తలుపుముందు అతను నిలబడ్డాడు. ఆలోచిస్తూ, చివరి దమ్ములాగి సిగరెట్ పీకని కిందపడేసి బూటు కొనని దానిమీద నొక్కుతూ వుండిపోయాడు. తనకు అందిన ఇన్ఫర్మేషన్ ప్రకారం అతను ఇప్పుడిప్పుడే నిద్రకి ఉపక్రమిస్తూ వుంటాడు. నిద్రకి అంతరాయం కలిగితే మనిషి చిరాకుగా ప్రవర్తిస్తాడు. చిరాకు అతన్ని త్వరలో డిఫెన్సివ్ మూడ్లో పడేస్తుంది. అతను డిఫెన్సివ్‌గా ప్రవర్తించడం తనకి ఒక విధంగా మంచిదే....

చిరునవ్వు అతని పెదాల్ని చీల్చింది. అతని చూపుడు వేలు కాలింగ్ బెల్ బటన్ మీద కత్తిలా గుచ్చుకుంది. మూడోసారి బెల్ నొక్కి అతను భుజాన్ని గోడకి ఆన్చాడు. అతను అప్పుడే అంత లోతుగా నిద్రలోకి జారుకుపోయాడా? 'లేదు' అని సమాధానం చెప్తున్నట్టు

తలుపు వెనుక అడుగులు చప్పుడు చేశాయి. క్షణంలో గొళ్ళెం చప్పుడు చేసింది. అతను గోడనుంచీ దూరంగా జరిగాడు. కుడిచేతిని కోటుజేబులోకి పోనిచ్చాడు....

తలుపు లోపలికి కదిలింది. తలుపు తెరిచిన వ్యక్తి ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు. లుంగీ బనీనుతో వున్నాడతను.

"మిస్టర్ కృష్ణారావ్...."

తలుపు తెరిచిన కృష్ణారావు గుమ్మంముందు నిలబడ్డ వ్యక్తిని ఎగాదిగా చూశాడు. డార్క్ కలర్ సూటు. నుదుర్ని పూర్తిగా దాచిపెడుతూ కిందికి వాలిన హేట్. పొడుగాటి ముక్కుకి రెండువైపులా సూటిగా తీక్షణంగా చూస్తున్న కళ్ళు. కోటుజేబులో దాగిన కుడిచెయ్యి. ఖరీదైన బ్రీఫ్ కేసుని పట్టుకున్న ఎడమచెయ్యి. క్యాలెండర్ లో బుద్ధుడి బొమ్మ చుట్టూ అవుపించే కాంతివలయంలా అతని ఆకారం చుట్టూ ఏదో అర్థంకాని అధికారం, హోదా, హుందా అవుపిస్తున్నట్టుంది. కృష్ణారావు చూపుల్ని ఆ వ్యక్తి మొహంమీదికి ఎక్కించాడు.

"....నేనే. తమరు....?"

జవాబుగా అతను తెల్లటి పళ్ళని చూపిస్తూ కుడిచేతిని ఇవతలికి లాగాడు. అర చేతిని కృష్ణారావు మొహం దగ్గరగా జరిపాడు.

"మీకు సైట్ వుంది. దూరంగా వుంచితే చదవలేరు. అందుకే దగ్గరగా వుంచాను!" అతను నవ్వుతూ అన్నాడు.

అతని అరచేతిలో ఇరుక్కున్న ఐడెంటిఫికేషన్ కార్డుని ఆశ్చర్యంగా చదువుతున్న కృష్ణారావు, ఆశ్చర్యం, కంగారూ, అర్థంకానితనం—అన్నీ కలిసిన చూపుల్ని

అటివైపు మళ్ళించాడు.

"తనకి.... నాతో....పనేమిటి....?"

"లోపలికెళ్ళి లోగుట్టు చెప్పుకుందాం, మిస్టర్ కృష్ణా రావ్!" ఆ వ్యక్తి నవ్వుతూ అన్నాడు.

కృష్ణారావు కాసేపు తటపటాయిస్తూ విగ్రహంలా వుండిపోయాడు. ఆ వ్యక్తిలో అవుపిస్తున్న హుందా, ఐడెంటిఫికేషన్ కార్డుమీద అవుపించిన హోదా కృష్ణారావుని లోపలికి వెళ్ళనుంటున్నాయి.

"మీరు వచ్చిన పనేమిటో చెప్తే...." కృష్ణారావు నసుగుతూ అన్నాడు.

"గుట్టు విషయాలు గుమ్మంలో చర్చించడం ప్రమాదం!" అతను నవ్వుతూ అన్నాడు. 'నీకు ప్రమాదం' అంటూ కృష్ణారావుని పరోక్షంగా హెచ్చరించింది అతని నవ్వు.

కృష్ణారావు లోపలికి జరిగాడు. ఆ వ్యక్తి అతన్ని వెంబడించాడు. హాలు పక్కనే వున్న చిన్న డ్రాయింగ్ రూమ్‌లోకి వెళ్ళి కృష్ణారావు వెనక్కి తిరిగాడు.

"కమీషనర్ గారూ, కూచోండి........క్షణంలో వస్తా...." అంటూ కుర్చీ చూపించాడు.

కమీషనరుగారు కూచున్నారు. కృష్ణారావు గది లోంచీ వెళ్ళిపోయాడు. సిగరెట్ వెలిగించి కమీషనర్ వెనక్కి వాలాడు. దుస్తులు మార్చుకోడానికీ, దుస్తులు మార్చుకుంటూ ఆలోచించుకోడానికీ—కృష్ణారావు వెళ్ళాడని అతనికి తెలుసు! నవ్వుకుంటూ అతను కళ్ళు మూసుకున్నాడు ...

గుమ్మంలో చప్పుడైంది. ఇప్పుడు పాంటూ షర్టూ

ధరించిన కృష్ణారావు లోపలికి వచ్చి కుర్చీలో కూచు న్నాడు. 'ఏమిటో చెప్పండి' అన్నట్టు ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు. కమీషనర్ కుర్చీలో ముందుకి వాలాడు.

"అతి రహస్యంగా ఒక ఎంక్వయిరీ నిర్వహించమని మా డిపార్టుమెంట్ నన్ను ఆదేశించింది...."

"ఏ విషయంగా?" కృష్ణారావు అడ్డు తగిలాడు.

కమీషనర్ జవాబుగా పళ్ళు చూపిస్తూ నవ్వాడు. "మిస్టర్ కృష్ణారావ్, మీకూ మీ మేనేజర్‌కీ మధ్య 'పచ్చనోటు' వేస్తే భగ్గుమంటుందని విన్నాను...."

"అంటే?" కృష్ణారావు అయోమయంగా చూస్తూ అడిగాడు.

"అంటే,....అంతే! అంతే అంటే ఏమిటో మీకు తెలుసు!"

"మీకెలా తెలుసు?" కృష్ణారావు నిట్టూర్చి ప్రశ్నిం చాడు.

"మీకు తెలిసే వుండాలి....ఈ భూమ్మీద, ఆకాశం కింద జరిగేవన్నీ మాకు తెలుస్తూనే వుంటాయి!" కమీష నర్ సగర్వంగా అన్నాడు.

"మీ ఎంక్వయిరీ విషయం అదేనా? అలాంటి అతి చిన్న విషయాల్తో మీకు—ఐ మీన్, మీ డిపార్టు మెంటుకి — సంబంధం వుండటానికి వీలుండదనుకుం టాను...."

"అఫ్‌కోర్స్. అయితే, అతిచిన్న విత్తనం పెద్ద వట వృక్షాన్ని రూపొందించినట్టు, అతి చిన్న విషయాలు "చాలా పెద్ద" అసలు విషయాన్ని కనిపెట్టడానికి ఉపయోగిస్తాయి!" కమీషనర్ నవ్వుతూ అన్నాడు.

"ఇంతకీ అసలు విషయం...."

"మీ మేనేజర్ మీద మాకు కొన్ని రిపోర్ట్సు అందాయి. అవి అతనిమీద అనుమానాన్ని కలిగించేవిగా వున్నాయి. ఆ అనుమానాన్ని నివృత్తి చేసుకోడానికి నేను ప్రయత్నిస్తున్నా. నా ప్రయత్నానికి మీ సహకారం కావాలి! అంచేత...."

"సారీ...." కృష్ణారావు అడ్డు తగిలాడు. "మా వ్యక్తిగతమైన అభిప్రాయ భేదాలు...."

"డ్యూటీపరంగా కూడా మీరు అతనితో వ్యతిరేకించినట్టు మా పరిశోధన ఖాయంగా తెలియజేసింది. ఆల్ రైట్....మీరు అడక్కుండానే మీకు మరికొన్ని ముఖ్యమయిన విషయాలు చెప్తాను: మా అనుమానాలు నిజమయితే అతనికి డిమోషన్ వస్తుంది. అతని డిమోషన్ పరోక్షంగా మీకు ప్రమోషన్ అవుతుంది. ఎందుకంటే అతని తర్వాత సీనియర్ మీరే! తరువాత, విచారణలో పాల్గొని మాతో సహకరించిన మీ పేరు బైటికి రాదు. ఎందుకంటే, వ్రాత మూలకంగా మీ నుంచీ మేం ఏమీ తీసుకోం. చిన్న కాయితం ముక్కమీద కూడా మీరు సంతకం చేయరు. మా రిపోర్టులో మీ పేరు ఉండదు. ఉత్తరోత్రా మీకు రెలాంటి భయమూ వుండదు. సో...."

"ఒక్కక్షణం...." కృష్ణారావు అడ్డు తగిలాడు. "నాలాగే ఆయనంటే సరిపడనివాళ్ళు యింకా ఒకరిద్దరున్నారు. వాళ్ళని వదిలేసి నన్నే ఎందుకు కల్పుకున్నారు మీరు?"

"అది మీ వ్యక్తిత్వానికి సంబంధించిన ప్రశ్న!" కమీషనర్ నవ్వుతూ అన్నాడు. కృష్ణారావు అర్థంకానట్టు చూశాడు.

"మిస్టర్ కృష్ణారావ్, మీ భార్య 'సుచరిత' రచయిత్రి అని ఈ ప్రాంతంలో అందరికీ తెలుసు. సుచరిత పేరుతో కథలూ, వ్యాసాలూ, గేయాలు రాస్తోంది మీరే అని మాకు తెలుసు...."

"మీకెలా తెలుసు?" కృష్ణారావు ఆశ్చర్యంతో అడిగాడు.

సిగరెట్ ని యాష్ట్రేమీద నొక్కుతూ కమీషనర్ సగర్వంగా నవ్వాడు. "మీ ఆలోచనాసరళీ, మీ వ్యక్తిత్వం, మీ సామాజిక దృక్పథం, మీ తపనా వగైరా లక్షణాలన్నింటినీ మీ రచనల ద్వారా, మీ భార్య పేరుమీద మీరు ప్రచురిస్తున్న రచనల ద్వారా—మేం బేరీజు వేశాం. ధర్మబద్ధమైన సమాజం కోసం మీరు కంటున్న కలలు వాటిలో మాకు శుభ్రంగా అవుపించాయి. అక్రమాన్ని యెదిరించి, నిరసించే మంచి లక్షణం మీ రచనల్లో, అంటే మీలో వుంది...."

"అంటే " నివ్వెరపాటు దాచుకోలేని కృష్ణారావు బొంగురుగా అన్నాడు.

"అంటే, మీ వ్యక్తిత్వం మాకు సహకరిస్తుందని మా అంచనా!" కమీషనర్ నవ్వుతూ అన్నాడు.

"ఇంతకీ నేనేం చేయాలి?"

"నేను కొన్ని ప్రశ్నలు అడుగుతాను. మీరు సమాధానాలు చెప్తే చాలు...."

"అంతేనా?"

"మొదట్లో అంతే. మీరు నిజాన్ని దాచరనీ, అబద్ధాన్ని నిజంలా రంగు పులిమి చిత్రించరనీ మాకు నమ్మకముంది. ఇంతవరకూ మనుషుల విషయంలో మా డిపార్టుమెంటు నమ్మకం పొరపాటుగా తేలలేదు!"

కృష్ణారావు మెల్లిగా కుర్చీలోంచీ లేచాడు. సాలోచనగా కిటికీ దగ్గరగా నడిచాడు. కిటికీగుండా బైటిలోకాన్ని కాసేపు పరిశీలిస్తూ వుండిపోయాడు. మెల్లిగా వెనక్కి తిరిగి, తనవైపే చూస్తున్న కమీషనర్ ని తదేకంగా చూశాడు.

"మిస్టర్ కమీషనర్, మీరు నిర్వహించాలనుకొంటున్న యెన్ క్వయిరీలో పాల్గొనడం నాకు యిష్టం లేదంటే మీరేం చేస్తారు?" ఉన్నట్టుండి కృష్ణారావు ప్రశ్నించాడు.

ఎదురుచూడని ప్రశ్న కమీషనర్ ని ఆశ్చర్యంలో పడేసింది. అతని కనుబొమలు మధ్యలో కలుసుకున్నాయి. హాట్ ని మరికొంచెం కిందికి లాగాడతను. మాట్లాడకుండా కోటు జేబులోంచి పాకెట్ తీసి సిగరెట్ తీసి వెలిగించాడు. పొగ వూది అగ్గిపుల్లను ఆర్పేసి జాగ్రత్తగా యాష్ ట్రేలోకి దూర్చాడు. అతని తల కొద్దిగా పైకి లేచింది. అతని కళ్ళు రక్తాల్లా కృష్ణారావుని చూశాయి.

"మంచి ప్రశ్న అడిగారు! నాతో మీరు సహకరించకపోతే వచ్చినదారినే తిరిగిచూడకుండా వెళ్ళిపోతాను. మరేదేనా సోర్స్ దొరుకుతుందేమో ప్రయత్నిస్తాను. తరవాత తీరిగ్గా మీకు మా డిపార్టుమెంటు సమన్స్ పంపుతుంది. అత్యున్నతమైన హోదాలో వున్న అధికారి ప్రాతినిధ్యం వహించే ఏకసభ్య కమిషన్ ముందు మీరు టి.ఎ, డి.ఎ.లు తీసుకుని హాజరవుతారు. అడిగినవాటికంతా రాతమూలంగా సమాధానాలిస్తారు. సంతకాలు చేస్తారు..."

"అంటే...."

"పూర్తిగా వినండి!" కమీషనర్ కంఠంలో విసుగు ధ్వనించింది.

"ఆ ఏకసభ్య కమీషన్‌లో, ఎత్తైన సింహాసనం మీద కూచోని నేను మీకు దర్శనం ఇస్తాను...."

"అంటే?"

"అడ్డురాకండి!" కమీషనర్ కసిరాడు. "అప్పటికి మీ నిజాయితీని శంకించే స్థితికి చేరుకునే నేను వందలాది ప్రశ్నల్తో మీ మెదడుని చిల్లులు పొడిచేస్తాను!"

కమీషనర్ కళ్ళల్లో ప్రత్యక్షమైన మెరుపుని కృష్ణారావు కంగారుగా చూశాడు. అతని పిడికిళ్ళు రెండుసార్లు బిగుసుకుని వదులయ్యాయి. అతని పెదవులు కదిలాయి.

"అంటే...." అతను ప్రారంభించాడు.

కమీషనర్ చెవులకి అతని 'అంటే' వినిపించలేదు. గుమ్మం అవతల సన్నగా మోగిన గాజుల సవ్వడి అతని చెవుల్ని ఆక్రమించుకుంది. గుమ్మంవైపు మెల్లిగా తల తిప్పాడతను.

లావుగా పొట్టిగా వున్న స్త్రీ లోపలికి వస్తోంది. ఆమె నడకలో బెదురులేదు. ఆమె కృష్ణారావువైపు చూడ్డంలేదు. కుర్చీలో కూచున్న ఆమెని కమీషనర్ చిరునవ్వుతో చూస్తూ, మెల్లిగా పైకి లేచాడు.

"ఓకే....మిస్టర్ కృష్ణారావ్, సారీ ఫర్ ది డిస్టర్బెన్స్. వెళ్తాను...." అన్నాడు బ్రీఫ్‌కేస్ అందుకుంటూ.

"కమీషనర్‌గారూ, వెళ్ళకండి. కూచోండి!" అందామె.

కమీషనర్ ఆమెవైపు ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు. ఆమె పెద్ద పెద్ద కళ్ళు అతని మొహంమీదే వున్నాయి.

"డ్రెస్ ఛేంజ్ చేసుకోడానికి వచ్చినప్పుడు ఆయన మీ రెవరో నాకు చెప్పారు. ఇంతిసేపూ జరిగిన మీ సంభాషణంతా విన్నాను. మీరన్నట్టు ఆయన నా పేరుతో కథలు రాస్తున్నారు. బోరింగ్ గా, డాపింగ్ గా వుండే ఇతివృత్తాల్ని ఆయనకి సప్లై చేసి రచనకి పురికొల్పేది నేనే!"

"మిసెస్ సుచరితా, క్షమించండి. ఆ విషయాన్ని మా డిపార్టుమెంట్ పసికట్టలేకపోయింది!" కమీషనర్ నవ్వుతూ అన్నాడు.

"ఫర్వాలేదు లెండి! ఒక రకంగా ఆయన మెతక మనిషి. ముఖ్యమైన నిర్ణయాలు తీసుకోవడంలో ఆయన చురుగ్గా వ్యవహరించలేరు. అలాంటి సమయాల్లో నేనే ఆయనకి సహాయపడుతూ వుంటాను...." సుచరిత సగర్వంగా అంది.

"కంగ్రాచ్యులేషన్స్! యూ ఆర్ ది రియల్ బెటర్ హాఫ్!" కమీషనర్ కూచుంటూ అన్నాడు.

"థాంక్స్!" సుచరిత నవ్వుతూ సిగ్గుపడింది. క్షణంలో నవ్వు ఆమె సిగ్గుని మింగేసింది. "ఆయన మీ కమిటీ ముందు వ్రాతమూలకంగా కమిట్ అవరు! తను ముక్కుకి సూటిగా వ్యవహరించే అధికారి కింద పనిచేయటంలేదని ఆయనే నాతో చాలాసార్లు అన్నారు. మీ ప్రశ్నలకి ఆయన సమాధానాలు ఇస్తారు. ఆయన సమాధానాలు నిజంతో, నిజాయితీతో నిండివుంటాయని నేను ఖచ్చితంగా చెప్పగలను!"

"థాంక్యూ వెరీమచ్! అలా జరిగితే ఆయనకే మంచిది...."

"ఒక చిన్న ప్రశ్న: ఇందాకా డిమోషన్—ప్రమో

షన్ అంటూ ఏమిటో అన్నారు. ఆయన్ని ప్రమోట్ చేసి, 'అతన్ని' డిమోట్ చేసి, ఆయనకిందే పనిచేసేలా చేసే అవకాశం వుందా?" సుచరిత ధైర్యంగా అడిగింది.

తలవూపుతో కమీషనర్ ఆమెని మెచ్చుకున్నాడు. ఆమెని బరిమీదికి వొదిలేస్తే, అంగారకగ్రహమంత దూరంలో వున్న 'అవకాశాన్ని' అంగుళం దగ్గరికి లాగేస్తుందనిపించిందతనికి. సుచరిత ఇందిరాగాంధీ అంశతో జన్మించిందా!

"ఆ అవకాశానికి ఏ అడ్డూ లేదు!" అతను నవ్వుతూ అన్నాడు. "అయితే, 'ఆ వ్యక్తి' డొంకతిరుగుడు వ్యవహారం మీ ఆయన ఇచ్చే ఇన్‌ఫర్మేషన్ ఆధారంతో బైట పడాల్సి వుంటుంది ..."

సుచరిత నవ్వలేదు. మెల్లిగా పైకి లేచి భర్తవైపు సీరియస్‌గా చూసిందామె. "నిజం చెప్పడానికి మీరు యేనాడూ వెనకాడలేదు. రండి. కూచోండి. కమీషనర్ గారికి ఏం కావాలో చూడండి...."

"సుచరితా...." కృష్ణారావు సందిగ్ధంగా అన్నాడు.

"మీరేమీ రాయరు. సంతకాలు చేయరు. రేపొద్దున మీకు ఇబ్బంది కలిగించే ఆధారాలేవీ మీరు సప్లై చేయడంలేదు! ఏమంటారు కమీషనర్‌గారూ?" సుచరిత చూపుల్ని తిప్పి అడిగింది.

"బాగా చెప్పారు. కృష్ణారావుగారు చెప్పేదేదీ నేను రాసుకోను. రికార్డు చేసుకోను. వింటాను. గుర్తుంచుకుంటాను. అవసరం తీరాక పరీక్ష రాసేసిన విద్యార్థిలా అంతా మరిచిపోతాను!" కమీషనర్ నవ్వుతూ అన్నాడు.

"ఇంకేం? రండి....క్షణంలో టీ తెస్తాను!" సుచరిత గదిలోంచి వెళ్ళిపోయింది.

ఆమె వెళ్ళిపోయాక కూడా 'రండి' అంటూ భర్తని ఉద్దేశించిన ఆమె ఆజ్ఞ గదిలో వేళ్ళాడుతూ వుండి పోయిందని కమీషనర్ చిరునవ్వుతో గుర్తించాడు.

భార్య నిర్ణయాలకీ, ఆజ్ఞలకీ కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా లొంగి వున్న కృష్ణారావు తేలిగ్గా కుర్చీవైపు నడిచాడు. కుర్చీలో కూచుని తేలిగ్గా కమీషనర్ని చూశాడు.

తగ్గు స్వరంలో కమీషనర్ ప్రారంభించాడు.

4

ఖరీదైన సూటు. ఖరీదైన బూట్లు. ఎడంచేతిలో ఖరీదైన లెదర్ బాగ్. ఎత్తుగా, బలంగా వున్న ఆకారం. వంకీలు తిరిగిన క్రాపు. గుబురు కనుబొమలు. రత్నాల్లా మెరుస్తున్న కళ్ళు. ఎర్రటి పెదవులు. సన్నటి మీసాలు.

అపరిచితుడైన వ్యక్తిని, తలుపు తెరిచిన దండపాణి ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు.

"ఎవరు?"

"అయామ్ శివరామ్...." అతని కంఠం ఖంగుమంది. అతని కుడిచెయ్యి ముందుకి సాగింది. "మీతో చాలా ముఖ్యమైన పని వుండి వచ్చాను."

దండపాణి కళ్ళు చిట్లించాడు. "మీరెవరో నాకు తెలీదు. మీకు ఎవరు కావాలి?"

"సాక్షాత్తుగా మీరే, మిస్టర్ దండపాణీ!" శివరామ్ నవ్వుతూ అన్నాడు; అతను నిర్లక్ష్యం చేసిన చేతిని కోటు జేబులో దోపుకుంటూ.

"ఆల్ రైట్....ఇవాళ ఆదివారం. రేపు బ్యాంకుకి

రండి...."

"బ్యాంకులో, మీతో నాకు పనిలేదు. ఇంట్లో, మీతో నాకు పని వుంది!"

"మీది ఏ డిపార్టుమెంట్?" పెద్ద హోదాలో వున్న అధికారిలా అవుపిస్తున్న శివరామ్‌ని దండపాణి ప్రశ్నించాడు.

"వాది పబ్లిక్ డిపార్టుమెంట్!" శివరామ్ నవ్వుతూ అన్నాడు.

దండపాణి కళ్ళు చిట్లించాడు. "ఏం పనిమీదొచ్చారు?" విసుగ్గా ప్రశ్నించాడతను.

"గడపముందు నిలబడి చెప్పే పనికాదు!"

"వాట్ డజ్ ఇట్ మీన్?"

"నా పనేమిటో ఇక్కడే నేను చెప్తే మీరు తలుపులు మూసేసి పరుగెట్టుకెళ్ళి పడగ్గదిలో మంచంమీద, తలగడకింద తలదూర్చేసి దాక్కుంటారు!"

దండపాణి కళ్ళు ఎరుపెక్కాయి. "వాట్ నాన్సెన్స్...."

"లోన్ మేళాలో నువ్వు గుట్టు చప్పుడు కాకుండా గుటకాయ స్వాహా చేసిన పబ్లిక్ మనీ గురించి ఇక్కడ పబ్లిగ్గా మాట్లాడ్డం మంచిది కాదని నా నమ్మకం...."

"వాట్...."

"వాట్ వాట్ వాట్ అంటూ యల్. కే. జీ. పంతులమ్మలా నువ్వు అరుస్తూంటే వింటూ, అమాయకులైన ప్రజల సొమ్ముతో నువ్వు కట్టుకున్న కొంప గడప ముందు నుంచోడానికి నేను రాలేదు! ఆల్ రైట్.... నువ్వు చెప్పినట్టే రేపు రద్దీ యెక్కువగా వున్న సమ

యంలో నీ బ్యాంకుకి వస్తాను. ఈ లెదర్ బ్యాగ్‌లో నీ కథని మోసుకొస్తాను. బ్యాంకు సిబ్బందికి, కస్టమర్స్‌కి పేపర్లు పంచుతాను. లోన్ మేళా తిరణాలగున నువ్వు సాగించిన అడ్వెంచర్ గురించి 'సర్వజనికగోష్ఠి' నిర్వహిస్తాను!" శివరామ్ నవ్వుతూ ఆగాడు.

హోలీ పండగ నాడు చాలామంది చాలారకాల రంగుల్ని ఒకేసారి మొహంమీద చల్లిన ఎఫెక్టుతో కనిపిస్తున్న దండపాణి మొహంమీదే తన చూపుల్ని క్షణకాలం నాటి వుంచాడు. మెల్లిగా వెనక్కి తిరిగి, గేటు వేపు ఒకేవొక అడుగు వేశాడు.

"ఆగు...." దండపాణి కంఠంలోని వణుకు శివరామ్ చెవులకి తలత్ మెహమూద్ గజల్‌ని గుర్తుచేసింది.

శివరామ్ ఆగాడు. ఇంకా వెనకే ఉన్న ఎడమ కాలిని, ముందున్న కుడికాలి పక్కకి చేర్చాడు. జేబులోంచి తీసిన సిగరెట్‌ని పెదాలమధ్య ఇరికించాడు. లైటర్‌తో సిగరెట్‌ని వెలిగించాడు. నోటి నిండుగా పొగలాగాడు. గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి, పొగ ఊదుతూ దండపాణివైపు చిరునవ్వుతో చూశాడు.

దండపాణిలో సాగుతున్న సంశల సమరాన్ని అతని కళ్ళు భూతద్దాల్లా చూపిస్తున్నాయి. మెల్లిగా అతని పెదవులు కదిలాయి.

"ఇంతకీ.... నువ్వు.... నువ్వెవరు?"

"ఇందాకే చెప్పాను!"

"అదికాదు....నిజంగా నువ్వెవరు?"

శివరామ్ సిగరెట్ కొసమీదికి గురిచూసి పొగని ఊదాడు. చిన్నగా నవ్వుతూ అతన్ని చూశాడు "నీలాంటివాళ్ళ స్వార్థాన్ని బుద్ధిబలం అన్న త్రిశూ

లంతో ముక్కలు ముక్కలుగా ఖండించేవాణ్ని!"

దండపాణి అయోమయంగా చూశాడు. "నా గురించి నువ్వు లేనిపోనివి విన్నట్టున్నావు ఆల్ రైట్.... లోపలికి రా.... నీ కథ ఏమిటో వింటాను...." అంటూ పక్కకి జరిగాడు.

"నా కథ కాదు; నీ కథ! నా కథని నువ్వు వినలేవు. నన్ను గురించి కలకూడా కనలేవు!" అంటూ శివరామ్ లోపలికి దూరాడు.

• • •

సోఫాలో కూచుని, శివరామ్ హాలంతటినీ కలయ చూశాడు. అతని చూపులు ఇంకా నిలబడే వున్న దండపాణివేపు తిరిగాయి.

"టాప్ క్లాస్ ఫర్నిచర్. ఖరీదైన సోఫాలు. ఇంపోర్టెడ్ కలర్ టీవీ. వీసీపీ. ఫ్రిజ్. టేప్ రికార్డర్. రేడియో. వాల్ నట్ టేబుల్. ఆయిల్ పెయింటింగ్స్. ఖరీదైన కర్టెన్స్. నీ ఇల్లో లక్ష్మి అజీర్తితో మూలుగుతోంది!"

దండపాణి రౌద్రంగా చూశాడు. "దటీజ్ నన్నాఫ్ యువర్ బిజినెస్!"

"సాటి మానవుడి బతుకు ఏ స్థితిలో వున్నా నేను నిర్లక్ష్యం చేయలేను!"

"సంతోషించాం. ఇందాకా ఏదో కూశావ్. ఏమిటి నీ ఉద్దేశం?" దండపాణి నిర్లక్ష్యంగా అరిచాడు.

ఇంకా నిలబడే వున్న అతన్ని శివరామ్ నవ్వుతూ చూశాడు.

"సిడౌన్!"

దండపాణి పెదవులు అదిరాయి. చేతులు పిడికిళ్ళుగా మారాయి. శివరామ్ కూచోడాన్ని అప్పుడే గుర్తించిన

వాడిలా చూశాడతను. అతనిలో మండుతున్న కోపం మొహంమీద ఎర్రగా ప్రతిఫలించింది.

"షట్టప్ యూ స్టాండవ్!" హుంకరించాడతను.

శివరామ్ నవ్వుతూ కాలుమీద కాలువేసుకున్నాడు. సగం కాలిన సిగరెట్ని అతనివేపు రువ్వి కొత్తది వెలిగించాడు.

"ఐసీ స్టాండవ్!"

"షటప్! నీ అంతట నువ్వే బ్లడ్ప్రెషర్ పెంచుకోవద్దు. కాసేపట్లో, నేను నీ బయోగ్రఫీ మొదలెట్టగానే నీ బ్లడ్ప్రెషర్ ఠవ్వున ఎగబాకుతుంది!" శివరామ్ నిర్లక్ష్యంగా అన్నాడు.

"ఆల్‌రైట్......ఇందాకా గుమ్మంముందు పిచ్చికుక్కలా ఏదో అరిచావ్! ఏమిటది?"

"మిస్టర్, నాది పిచ్చి అరుపు అని నీకు అనిపించి వుంటే గోడమీంచి నా అరుపులను లెక్కపెట్టి నన్ను లోపలికి రానిచ్చి వుండేవాడివి కావు. ఎందుకంటే పిచ్చివాడి అరుపులను లోకం పట్టించుకోదు. లోకం పట్టించుకోనంత కాలం నీకు భయంలేదు!"

"ఆ ఏడ్పేదో సరిగ్గా ఏడు!" దండపాణి గర్జించాడు.

శివరాం పకపకా నవ్వాడు. "నేను ఏడ్చేవాడిని కాను. నవ్వేవాణ్ని. నా నవ్వు నీలాంటి లుచ్ఛాల్ని ఏడిపిస్తుంది!"

శివరాం ఊహించని వేగంతో దండపాణి ముందుకి కదిలాడు. తటాలున ముందుకి వంగాడు. అతని ఎడమచెయ్యి శివరాం నెక్‌టైనీ, కాలర్నీ కలిపి పట్టకారులా పట్టుకుంది. పళ్ళు కొరుకుతూ శివరాం మొహంలోకి ఆగ్ర

హాంతో చూశాడతను.

"యూ బాస్టర్డ్!" దండపాణి బుసకొట్టాడు. అతని చెయ్యి కదిలింది. రెప్పల్ని వాల్చి శివరాం తన కాలర్ పట్టుకున్న దండపాణి చేతిని రెప్పపాటు కాలం చూశాడు. అతని ఎడమచెయ్యి మెరుపులా కదిలి, దండపాణి ముంజేతిమీద వాలింది. వేళ్ళు మంకీస్పానర్‌లా ముంజేతిని చుట్టేశాయి. ఇండియన్ డెడ్‌లాక్ లాంటి పట్టు దండపాణి చేతిచుట్టూ బిగుసుకుంది.

శివరాం చిరునవ్వుతో అతని ముఖంలోకి చూశాడు. దండపాణి ముఖంమీది ఆగ్రహం అంతర్ధానమయి పోతోంది; చెప్పరాని బాధ కొత్తరంగులా ప్రత్యక్షమవుతోంది. అతను కంగారుగా తన ముంజేతిని చూసుకున్నాడు. కాలర్‌ని బిగించిన అతని వేళ్ళు వదులయ్యాయి.

దండపాణి చేతిని కొద్దిగా మెలిదిప్పుతూ శివరాం విసురుగా తోశాడు. రెప్పపాటులో దండపాణి తూలి వెనకున్న మరో సోఫాలో పడ్డాడు. శివరాం మెరుపులా కదిలాడు. లేవడానికి తన్నుకుంటున్న దండపాణి భుజమ్మీద అతని చెయ్యి పాముపడగలా వాలింది. చేతిమీద వొత్తిడి అధికం చేస్తూ శివరాం ఎడమకాలిని దండపాణి పక్కనే సోఫామీద పెట్టాడు. కుడిచేత్తో నెక్టై సవరించుకున్నాడు.

"యూ బాస్టర్డ్ ....యూ ...." దండపాణి రొప్పుతూ ప్రారంభించాడు.

శివరాం కుడిచెయ్యి కదిలింది. బొటనవేలికీ, నడిమివేలికీ మధ్య దండపాణి దవడల్ని ఇరికించి బలంగా నొక్కుతూ శివరామ్ అతని కళ్ళల్లోకి తీక్షణంగా

చూశాడు.

"ఇంతవరకూ నా చొక్కా పట్టుకున్నవాడు లేడు. నువ్వు పట్టుకున్నావ్. కాసేపట్లో నా చొక్కా పట్టుకున్నందుకూ, ఈ లోకంలో పుట్టినందుకూ విచారిస్తూ భోరున ఏడుస్తావ్!" శివరాం కంఠం కంచుగంటలా ఖంగుమంది.

శివరాం కళ్ళమధ్య వెలుగుతూ అష్టవంకర్లు పోయిన మొహంతో, భయం నిండిన కళ్ళతో దండపాణి అయోమయంగా చూశాడు. అతన్ని వదిలేసి శివరామ్ నిటారుగా నించున్నాడు. కళ్ళు దించి నిర్లక్ష్యంగా చూశాడు.

"నేను బుర్రతో, మేధస్సుతో యుద్ధం చేసేవాణ్ని; చేతులతో పోరాడే నాటు మనిషిని కాను. కానీ, నువ్వు కావాలంటే కుడిచేతిని కోటుజేబులో వుంచేసుకుని ఎడం చేత్తో నీతో పోరాడుతాను. నలభైరోజుల సిక్ లీవ్ మీద ఫత్తూరు వెళ్ళే స్థితికి నిన్ను తీసుకెళ్తాను!" శివరామ్ నవ్వుతూ ఆగాడు.

దండపాణి గుడ్లు మిటకరిస్తూ చూశాడు. కందిపోయిన అతని బుగ్గల్ని సంతృప్తికరంగా చూస్తూ శివరామ్ ఎగతాళిగా నవ్వాడు. "కమాన్! మాట్లాడు! 'బస్తీ మే సవాల్' అంటూ కుస్తీకి వస్తావా, చెప్పేదంతా చెవులప్పగించి విని, చెప్పినట్టు చేతులారా చేసి, బతుకు జీవుడా!' అంటూ పరువు కాపాడుకుంటావా?"

దండపాణి బుసలుకొడుతూ, ఉక్కిరిబిక్కిరవుతూ చూశాడు. చివరికి అతని పెదవులు కదిలాయి. "ఏమిటి నువ్వు చెప్పేది?"

శివరామ్ నవ్వుతూ సోఫాలో కూచున్నాడు. వెనక్కి-

వాలి సిగరెట్ వెలిగించాడు. "నేను చెప్పేదానికి ప్రారంభంలో నువ్వొక్కడివే శ్రోతగా వుండటం నీకు మంచిదని, నీ సతీమణి యింట్లో లేని ఈ ముహూర్తం ఫిక్స్ చేశాను!"

"వచ్చిన పనేమిటో మర్యాదగా, త్వరగా చెప్పి వచ్చిందారి పట్టకపోతే పోలీసులకు ఫోన్ చేసి న్యూసెన్స్ కేసు తగిలిస్తాను! నన్ను చాలా తక్కువగా అంచనా వేసుకున్నట్లున్నావ్. నేను అనుకుంటే...."

"హోల్డాన్! ఒక గుర్రాన్ని కట్టేయ్ దోరా!" శివరామ్ నవ్వుతూ అతనికి అడ్డు తగిలాడు. "నిన్ను తక్కువగా అంచనా వేశానన్నావ్. అయామ్ సారీ! నిన్ను నేను ఎంత ఎక్కువగా అంచనా వేశానో వింటే ఆశ్చర్యపోతావ్! ఇంక న్యూసెన్సన్నావు; కేసన్నావు. నేనింకా న్యూసెన్స్ ప్రారంభించలేదు. ప్రారంభిస్తే—వా న్యూ— "సెన్స్" నీకు మతిపోగొట్టేసుంది!"

దండపాణి యేదో అనబోయి, దాని బదులుగా బుస కొట్టాడు.

శివరామ్ అతని కళ్ళల్లోకి కత్తికొనలో గుచ్చుతున్నట్లు చూశాడు. "ఆదర్శప్రాయుడుగా తయారైన మేనేజర్' ప్రభుత్వం యేర్పాటుచేసిన లోన్ మేళాని చాలా చాలా తెలివిగా, సమయస్ఫూర్తితో సొంతానికి ఉపయోగించుకున్నావ్! నీ బ్రెయిన్ వర్క్ అద్భుతం. కంగ్రాట్స్!"

"ఏమిటి నీ ఉద్దేశం?...." దండపాణి గర్జించాడు.

అతని నోరు గర్జిస్తోందనీ, అతనిలోపలి అనుమానాన్ని అతని కళ్ళు నీడలా చూపిస్తున్నాయనీ శివరామ్ చిరునవ్వుతో గుర్తించాడు.

"నా ఉద్దేశం తరవాత, ముందు నా అర్థం చెప్తాను!"

శివరాం నవ్వుతూ అన్నాడు. "20 పాయింట్ ప్రోగ్రాం క్రింద ప్రభుత్వం నీ బ్యాంక్ పరిధిలో, నీ ఆధ్వర్యంలో, కేవలం ఒకే ఒక వారం రోజుల్లో మూడువందలా ఇరవై ఒక్కమందికి బలహీనవర్గాల బలిపశువులకు పాతిక వేలు వంతున ఋణాలు ఇప్పించింది. ఆ మూడువందలాఇరవై ఒక్కమందికీ నువ్వు అక్షరాలా ఎనభై లక్షలా ఇరవై అయిదు వేల రూపాయలు చెల్లించినట్లు నీ లెక్కలు చూపుతున్నాయి. అయితే, ఆ లోన్ మేళా సందర్భంలో కేవలం సరిగ్గా రెండువందలమందికి మాత్రం పాతిక వేల వంతున పైకం నికరంగా యాభై లక్షలు నిజంగానే చెల్లించబడింది. తతిమ్మా నూట ఇరవై యొక్కమంది వ్యక్తుల పేర్లతో చెల్లించబడిన ముప్ఫైలక్షలా పాతిక వేలు ఎవరి బొజ్జలో దాక్కుందో నేను కనిపెట్టాను...." శివరామ్ ఆగి, నవ్వుతూ చూశాడు.

దండపాణి తేలిగ్గా నిట్టూర్చాడు. "అదా సంగతి! నువ్వూ ఆ గ్రూప్‌లో అప్లై చేసినట్టున్నావ్. నీకు లోన్ మంజూరు కాలేదు. అందుకు డాబుసరిగా సూటూ బూటూ వేసుకుని తయారై నామీద బురద చల్లడానికి పరుగెట్టుకొచ్చావ్! నీ పనికిమాలిన అనుమానాన్ని దిక్కున్నచోట చెప్పుకో! నా గెటౌట్!"

శివరామ్ పకపక నవ్వాడు. "దురదృష్టవశాత్తూ ఇప్పటికి నాకున్న దిక్కు నువ్వే! నువ్వు విని, అర్థం చేసుకుని, జీర్ణం చేసుకుని, అర్థవంతంగా వ్యవహరించకపోతే ఇప్పటికే కాతికి పెట్టుకున్న మరో "పెద్ద దిక్కు" వద్దకు వెళ్తాను!"

"గెట్ లాస్టు!" దండపాణి నిర్లక్ష్యంగా హుంకరించాడు.

"నీతో మాటల కబడీ ఆడే తీరికా, ఓపికా నాకు లేవు. అంచేత మూడు ముక్కల్లో అసలు విషయం చెప్పేస్తాను: నోరు మూసుకుని వింటే 'సత్యం' నీకు అర చేతిలో నెల్లికాయిలా ప్రత్యక్షమవుతుంది!" శివరామ్ ఆగి సిగరెట్ పీకని యాష్ ట్రేలో నొక్కాడు.

"లోన్ మేళా జరిగిన శుభముహూర్తంలో, డ్రాఫ్ట్స్ ఇచ్చే మంత్రిగారి చేతులు అలిసిపోతాయన్న ముందు చూపుతో నువ్వు లాంఛనప్రాయంగా నూటపదహారు మందికి మాత్రం ఇప్పించావు. తతిమ్మావాళ్ళకి—అంటే రెండువందల అభ్యర్థుల్లో తతిమ్మావాళ్ళకి బ్యాంకే జారీ చేసే యేర్పాటు చేశావు. పోతే, మిగిలిపోయిన నూట ఇరవై ఒక్కమంది—"ఇన్విసిబుల్ పీపుల్" తరఫున ముప్ఫైలక్షలాపాతిక నువ్వే స్వీకరించావ్!"

"నాన్సెన్స్! బ్యాంక్ రికార్డ్సు గురించి నీకు తెలీదు. చేయాల్సినవాళ్ళంతా తనిఖీలు చేశారు. నా సేవని, నా నిస్వార్థ సేవని ప్రభుత్వం కూడా మెచ్చుకుంది. ఒక ప్రముఖ పత్రిక నన్ను ఇంటర్వ్యూ చేసింది. నీ అభాండాలు...."

శివరామ్ నవ్వు దండపాణికి అడ్డు అగిలింది. "ఒక ప్రముఖ పత్రిక, ఇంకా పుట్టని "మదర్ నేషన్" పత్రిక తరఫున నిన్ను ఇంటర్వ్యూ చేసిన ఫ్రీలాన్స్ జర్నలిస్టు అయిన యీ శివరామ్‌కి నీ యింటర్వ్యూ గురించి చెప్తావా?"

"వాట్!" దండపాణి అరిచాడు. "ఐ డోంట్ బిలీవ్ యూ!"

"నమ్మకపోతే నాశనమవుతావ్!" శివరామ్ గంభీరంగా అన్నాడు. "నిన్నొకడు; రకరకాల హోదాల్లో

నేను చాలామందిని ఇంటర్వ్యూ చేశాను. వాళ్ళల్లో నీ బ్రాంచి సిబ్బంది, నూటఇరవై ఒక్కమందిని ఇంట్రుడ్యూస్ చేస్తూ సంతకాలు చేసి, అమాయకంగా నీతో సహకరించి పారితోషికంగా నీ నుండీ తలా ఒక కలర్ టీవీ సెట్ పొందిన నీ ఆరుగురు మిత్రులూ వున్నారు...."

"నాన్సెన్స్...."

"సులోచనరావు, కరివీరయ్య, గంగానాధ చౌదరి, సుందర మొదలియార్, గుర్నాధరెడ్డి, రామగోపాల నాయుడు—ఈ ఆరుగురూ నాకు ఆ సంగతి తెలియజేశారు; రాతమూలకంగా. ఈ ఆరుగురిలో ఎవరెవరు ఏయే అకౌంట్స్ ఓపెన్ చేయడానికి సంతకాలు చేశారో కూడా నా లిస్టులో వుంది...."

"నో!"

"యూ డోంట్ నో మేనేజర్! శివరామ్ నవ్వుతూ అన్నాడు. "నీ వ్యవహారం మొత్తం యీ సంచీలో వుంది!"

శివరామ్ చెయ్యి సంచీలో దూరింది. మెస్మరిస్టులా అతను మడత పెట్టిన కాగితాల్ని దండపాణి వొళ్ళో పడేలా విసిరాడు.

"లోన్ మేళా సందర్భంగా నీ బ్యాంకునుండీ లోన్ పొందిన వాళ్ళ పేరులూ, చిరునామాలూ, అకౌంటు నెంబరులూ, మొత్తాలూ—అన్నీ ఆ జిరాక్స్ కాపీల్లో వున్నాయి. చూసుకో!" అంటూ శివరామ్ అతన్ని పట్టించుకోకుండా సిగరెట్ వెలిగించాడు.

అప్రయత్నంగా కాగితాల్ని విడదీసి చూస్తున్న దండపాణి చేతులు అప్రయత్నంగా వణికాయి. అతను

కోపంతో ఎర్రబడ్డ మొహాన్ని శివరామ్ వయిపు తిప్పాడు.

"ఇవి—ఇవి నీ కెక్కడివి?...." హుంకరించాడతను.

"జిరాక్స కాపీల జన్మస్థానం ఎక్కడో, వాటి మాతృకలు యేవో నీకు తెలిసేవుండాలే!" శివరామ్ ఎగతాళిగా అన్నాడు. అతని చెయ్యి సంచీలోంచీ మళ్ళీ ఇవతలికి మూకింది. మరో విడత ఫోటోకాపీలు దండపాణి బొజ్జమీద విసురుగా పడ్డాయి.

"నీ స్నేహితుల్ని గుడ్డిగా నమ్మి, పిలిచినప్పుడల్లా వచ్చి, నీ బుర్రతో నువ్వు సృష్టించిన అకౌంటుహోల్డర్లని, అప్పు పొందే అభ్యర్థులని బ్యాంకుకు గుడ్డిగా పరిచయం చేస్తూ అమాయకంగా సంతకాలు చేసిన నీ ఆరుగురు మిత్రులూ తమని "ఇంటరాగేట్" చేసిన "సీబీఐ కమీషనర్"కి రాసిచ్చిన స్టేట్ మెంటు నకళ్ళు! చదువుకో!" శివరామ్ ఉపోద్ఘాతంలా అన్నాడు.

"ఇది....ఇది అన్యాయం!" అయోమయంతో, అవమానంతో ఉక్కిరిబిక్కిరవుతున్న దండపాణి అప్రయత్నంగా అరిచాడు.

"నైస్! అన్యాయం అన్నావ్; అబద్ధం అనలేదు!" శివరామ్ వెటకారంగా అన్నాడు.

దండపాణి రౌద్రంగా చూశాడు. "ఇప్పుడంటాను: ఇది పచ్చి అబద్ధం! నువ్వు....నువ్వు ...ఏదో నాటకం ఆడావు, ఆడుతున్నావు....నిన్ను ....నిన్ను...."

"షటప్!" శివరామ్ అరిచాడు. "ఇలాంటి 'అన్యాయాలు' ఈ సంచీలో ఇంకా వున్నాయి...."

"సంచీని చంకకి తగిలించి మోసుకెళ్ళు! ఐ డోంట్

కేర్! కొన్ని వేలమందిలో, లక్షలమందిలో ఎవరెవరికి అప్పులిచ్చామో ఖచ్చితంగా చెప్పడం పరబ్రహ్మతరం కాదు! లెక్కల్లో వున్న ప్రకారం అందరికీ అప్పు అందింది. అది అబద్ధమని నిరూపించడం నీ తరంకాదు; నీ తాతతరం కాదు!"

కోపంతో ఊగుతున్న దండపాణిని శివరామ్ చిరునవ్వుతో చూశాడు. "నిన్ను మసి చేయడానికి ఈ మనవడు చాలు; తాత అక్కర్లేదు! నువ్వన్నది నిజమే. అత్యధిక సంఖ్యలో వచ్చే అప్లికేషన్స్ననీ, కొద్దిపాటి సిబ్బందినీ, అతి తక్కువ కాలవ్యవధినీ దృష్టిలో వుంచుకుంటే ఖచ్చితంగా లెక్కలు రాయడం అంసభవమని నీ సోదర బ్యాంకు ఉద్యోగులు అన్నారు కూడా. ఆ గందరగోళమే నీకు వరం అయ్యింది!" శివరామ్ నవ్వుతూ ఆగాడు. మంత్రముగ్ధ్యాలై చూస్తున్న దండపాణికి తేరుకునే అవకాశం ఇవ్వకుండా ప్రారంభించాడు.

"అయితే, నాకు అదేమంత కష్టమైన ఘనకార్యమేం కాదు! నేను ఈ ఏరియాలో ప్రతీ యింట్లోవున్న వ్యక్తుల వివరాలు సంపాయించాను. బలహీనవర్గాలూ, బలవంత వర్గాలూ—అన్నీ! నా దగ్గర నీ బ్యాంకు పరిధిలో లోన్ కి దరఖాస్తు చేసే అర్హతవున్న వ్యక్తులందరి పేరులూ, వయసులూ, అర్హతలూ, అడ్రసులూ వున్నాయి. ఎవరెవరు అప్పై చేశారో వాళ్ళ పూర్తి వివరాలు విడిగా వున్నాయి. ఎవరెవరికి లోన్ అందిందో, యెంతెంత అందిందో వాళ్ళ బ్యాంకు ఖాతా వివరాలతో సహా—నా దగ్గరున్నాయి...."

"నో! ఇంపాసిబుల్ ...."

"నోన్సెన్స్!" శివరామ్ గర్జించాడు. "ఉబ్బితబ్బి

బ్బవుతూ ఇంటర్వ్యూలో నువ్వు వాగిన సమాచారం, లెక్కలూ, వివరాలూ వున్నాయి. అతి చాకచక్యంగా నేను సంపాయించిన నీ బ్యాంకు రికార్డుల కాపీలూ వున్నాయి...."

"ఉంటే భద్రంగా దాచుకో! యూ...."

"ఇలాగే వాగితే లేచి వెళ్తాను. ఈ ఎవిడెన్సంతనీ నేను దాచుకోను. అమాయకుల పేరుతో అమాయకులైన ఖాతాదార్ల సొమ్మని దోచుకుతిన్న నీలాంటివాళ్లని కైమా చేయడానికి ఉవ్విళ్ళూరుతున్న సెంట్రల్ బ్యూరో ఆఫ్ ఇన్వెస్టిగేషన్‌కి ఉచితంగా ఇస్తాను. నా శ్రమకి ప్రతిఫలం రావాలి. మరిన్ని కాపీల్ని వివిధ పత్రికలకి అత్యధికధరకి విక్రయిస్తాను!" శివరామ్ నవ్వుతూ ఆగాడు.

ఉన్నట్టుండి దండపాణి ముఖం చెమటతో తడవడం ప్రారంభించింది. "నువ్వు........నువ్వు....బుకాయిస్తున్నావ్ నీకు...."

"నేను నిర్వహించిన ఎన్యూమరేషన్ ప్రకారం ఈ పీరియాలో అయిదు వేలా ఎనిమిదివందలా తొంభైనలుగురు అప్పు పొందే అర్హత వున్న వ్యక్తులున్నారు. అంత మందిలో కొన్ని వందలమందినే నువ్వూ, ప్రభుత్వం ఎందుకు ఎన్నుకున్నావో నాకు తెలీదు. అన్ని వేలమందిలో కేవలం సరిగ్గా రెండువందలమందికి మాత్రమే అప్పు ముట్టింది. తతిమ్మా నూటఇరవై ఒక్కమందీ ఎక్కణ్నుంచి వచ్చారు?" శివరామ్ ప్రశ్నించాడు.

దండపాణి ఉక్రోషంతో అరిచాడు. "ఎక్కణ్నుంచీ? ఆకాశం నుండీ ఊడిపడ్డారంటావా?"

శివరామ్ పకపక నవ్వాడు. "ఎగతాళిగా అన్నా,

నిజం అన్నావ్. నిజంగా వాళ్ళంతా ఆకాశంనుండి ఊడిపడిన వాళ్ళే: ఆకాశరామన్నలే! భూమ్మీద జీవిస్తూ, నీ ఏరియా — ఐమీన్ నీ బ్యాంక్ పరిధిలో వున్న వ్యక్తుల పేర్లతో ఢీకొనకుండా దాదాపు వంద కల్పిత నామధేయాల్ని ఊహించావ్! మెచ్చుకోవాల్సిందే!"

దండపాణి క్షణంలో కళ్ళు తిరిగి పడేవాడిలా చూశాడు. అతను చుట్టూ అల్లుకున్న దర్పం, ధైర్యం, హుందా అన్న కవచాలన్నీ టక టక చిట్లిపోతున్నట్టు శివరామ్ తృప్తికరంగా గమనించాడు.

"సో, మిస్టర్ దండపాణీ, గుంపులో గోవిందరావులుగా నువ్వు నీ బుర్ర అనే సద్యోగర్భంలోంచీ పుట్టించిన నూటఇరవై ఒక్క మంది అభ్యర్థులకి అప్పులు మంజూరు చేసి, నీ చేతుల్తో నీ బొజ్జలోకి సరఫరా చేశావ్! ఇది ఘోరం! అంత మొత్తం నీకు జీర్ణంకాదు; కారాదు...."

"ఏం చేస్తావ్?" దండపాణి తాగిన వాడిలా ప్రశ్నించాడు.

"కానివ్వను!"

"ఏమిటి?" దండపాణి అయోమయంగా గొణిగాడు.

"జీర్ణం!" శివరాం నవ్వుతూ అన్నాడు.

పీడకల కంటూ హఠాత్తుగా మేల్కొని దిక్కుతోచనట్టు చూస్తున్న వ్యక్తిలా క్షణకాలం శివరామ్ని చూసి, దండపాణి సోఫా వెనకభాగం మీదికి తల వాల్చేశాడు. అసంకల్పితంగా రెండు చేతుల్తో కణతల్ని వొత్తుకున్నాడు. ఔనని ధైర్యం, కాదనే స్థైర్యం లేకుండా సతమతమైపోతున్న తన విక్టిమ్ని శివరామ్ చిరునవ్వుతో చూస్తూ పైకి లేచాడు.

"ఓకే, దండపాణీ, ఇప్పుడు నీ చేతిలో దండంలేదు. నీ రెండు చేతుల్నీ కేవలం నాకు దండం పెట్టడానికి మాత్రం ఉపయోగించే స్థితిలో వున్నావ్. అయినా దాన్ని నువ్వు గుర్తించలేదు. వెరీవెరీ డిస్కరేజింగ్!" శివరామ్ నవ్వుతూ అన్నాడు.

దండపాణి ఉలిక్కిపడి కళ్ళు తెరిచాడు. నెత్తురు గుంటల్లా వున్న కళ్ళతో, కొత్త నివ్వెరపాటుతో చూశాడు.

"నీకోసం నువ్వే చురకత్తుల బోను తయారుచేసుకున్నావ్! ప్రతీ అప్లికేషన్నీ స్వయంగా పరిశీలించి, పరిశోధించి అర్హులైనవాళ్ళకే అప్పుమంజూరు చేశానని ఇంటర్వ్యూలలో గొప్పలు చెప్పుకున్నావ్. నిజంగానే పద్మభూషణ్ బిరుదు వచ్చేస్తుందేమో అన్న తాపత్రయంతో లోన్ మేళాని కేవలం నువ్వొక్కడివే స్వయంగా నిర్వర్తించినట్టు చెప్పుకున్నావ్. వరుణ్ శౌరి పేరుతో, మరో వేషంలో నేను సాగించిన 'నీతో గోష్ఠి'ని సర్టిఫై చేస్తూ సంతకం చేశావ్! సంతకం అంటే గుర్తొస్తోంది; నువ్వు సృష్టించిన ఋణగ్రస్తుల సంతకాల్ని ఎలా ఫోర్జ్ చేయగలిగావో నేను ఊహించలేకుండా వున్నాను!" శివరామ్ ఆగి కళ్ళు తెరుచుకునే గాఢనిద్రలోకి జారుకున్న వ్యక్తిలా అవుపిస్తున్న దండపాణిని కళ్ళు చిట్లిస్తూ చూశాడు. దెబ్బలు తినీతినీ మొద్దుబారిపోయి బండిలాగకుండా మొరాయిస్తున్న మొండి ఎద్దు గుర్తొస్తోందతనికి దండపాణి వాలకం చూస్తోంటే.

శివరామ్ అతన్నే చూస్తూ సిగరెట్ ముట్టించాడు. తటాలున వొంగి సోఫామీదున్న లెదర్ బాగ్ని అందుకున్నాడు. తదేకంగా దండపాణి మొహంలోకి

చూశాడు.

"ఆల్ రైట్! నా మాటలు రబ్బరు సుత్తి దెబ్బల్లా నీమీద పనిచేస్తున్నట్టున్నాయ్. నా అభియోగాన్ని అసలు నిజంగా అంగీకరించే ఇంగితం నీలో అవుపించడం లేదు. వెళ్తాను. ఆధారాలన్నీ యిచ్చి నా 'అనుమానం' నిజమేమో తవ్వి చూడమని సిబీఐని హెచ్చరిస్తాను. అప్పుడు తీరిగ్గా నా నిజాల్ని నీ అబద్ధాలుగా రుజావు చేసుకో! బాడ్ లక్ అండ్ గుడ్ బై!"

శివరామ్ చకచకా గుమ్మం వేపు కదిలాడు. దండపాణి నుండి ఏ శబ్దమూ అతనికి వినిపించలేదు. గుండె ఆగి చచ్చాడా? ఆలోచిస్తూ అడుగులేస్తున్న శివరామ్ అనుమానాన్ని బొంగురుగా ధ్వనించిన దండపాణి కంఠం పటాపంచలు చేసింది.

"ఆ....గు...."

శివరామ్ వెనక్కి తిరిగాడు. సోఫాలో పక్కకి తిరిగి తనవేపు కంగారుగా చూస్తున్న దండపాణిని చిరునవ్వుతో చూశాడు.

"ఈ క్షణంలో, ఈ స్థలంలో నన్ను ఆపగలిగింది ఒక్కటే" శివరామ్ గంభీరంగా అన్నాడు. "డబ్బు!"

"వాట్!" దండపాణి బోదురు కప్పలా అరిచాడు.

"దేనికోసమైతే నువ్వు ధృతరాష్ట్రుడిని మించిపోయి—నూటఇరవై ఒక్కమంది వ్యక్తుల్ని కల్పించావో, దేనికోసమైతే, ఈ భూప్రపంచంలో లేని ఆ వ్యక్తుల అసత్య నామధేయాలతో రికార్డులు తయారుచేసి, అన్ని సంతకాల్నీ సవ్యసాచిని వెక్కిరిస్తూ రెండు చేతుల్తో బరికావో—ఆ డబ్బు!" శివరామ్ నవ్వుతూ అన్నాడు.

దండపాణి సరిగ్గా పనిచేయని మెగాఫోన్‌లా

బుస్సున నిట్టూర్చాడు. అతని రెండో రూపాన్ని చూస్తున్న అనుభూతి కలుగుతోంది శివరామ్‌కి.

ఆరిపోయిన దండపాణి పెదవులు మెల్లిగా కదిలాయి. "నీ పేరు?....మరిచిపోయాను...."

దీనంగా పలికిన అతన్ని శివరామ్ చిరునవ్వుతో చూశాడు.

"శివరామ్."

"శివరామ్...." ఉలిపికిశాయితాన్ని నోటికి అడ్డం పెట్టుకుని పలికినట్టుగా అన్నాడు దండపాణి. "నిజం చెప్పు: నువ్వు....సీబీఐ వ్యక్తివా?"

"నీలాంటి లుచ్ఛాలతో అబద్ధాలాడ్డం నాకు అసహ్యం!. నేను కేవలం నేనే. డబ్బుకోసం దారుణాలు చేసే నీలాంటి వాళ్ళని శిక్షించేవాణ్ణి!" శివరాం కంఠం గంభీరంగా ధ్వనించింది.

దండపాణి మళ్ళీ నిట్టూర్చాడు. "కూచో....మాట్లాడదాం...." అన్నాడు బలహీనంగా.

శివరామ్ నవ్వుతూ సోఫావైపు కదిలాడు. ఆరిపోయిన సిగరెట్‌ని గిరాటేసి, కొత్తది వెలిగించాడు. పాకెట్‌ని జేబులో పెట్టుకోబోతూ ఆగి, నవ్వుతూ దాన్ని దండపాణి వొళ్ళోకి పడేశాడు.

వణుకుతున్న చేతుల్తో దండపాణి సిగరెట్ పాకెట్ తెరిచాడు. అతిప్రయత్నంమీద సిగరెట్‌ను లాగి, పెదాల మధ్య ఇరికించాడు. శివరామ్ నవ్వుతూ పైకి లేచి, లైటర్‌ని అదురుతున్న సిగరెట్ కింద వుంచి నొక్కాడు. ఘాటుగా పొగ పీల్చి దండపాణి దగ్గుతూ వుండిపోయాడు. అతని కళ్ళు నీళ్ళతో నిండాయి.

అతని కన్నీళ్ళకి కారణం సిగరెట్టో, తనో అర్థంకాక శివరామ్ నవ్వుకుంటూ సోఫామీద కూచుని, కాలుమీద కాలు వేసుకున్నాడు.

"శివరామ్, నీకు....యెంత....యేమిటి....కావాలి?" సిగరెట్ పొగతో కొద్దిగా కోలుకున్న దండపాణి ప్రశ్నించాడు.

చాలాకాలం శ్రమించి తను చెక్కిన విగ్రహానికి ప్రాణంవచ్చి పలుకుతుంటే ఆనందపడిపోయే శిల్పిలా, సంతోషిస్తూ శివరామ్ దండపాణిని చూశాడు.

"దండపాణీ, ఎదగడానికి యెక్కువ టైమే తీసుకున్నావ్! అయినా ఫర్వాలేదు. తెలివిగా, తేరగా ఫిఫ్టీలక్షలా యాభై వేలు కాజేశావ్. కాజేసిన మొత్తానికి కొంచెం చిల్లర కలిపి, నలభై నాకు కానుకగా ఇవ్వాల్సి వుంటుంది. తరవాత..."

"ఎంతా?" దండపాణి అపశ్రుతి పక్కవాద్యాల సహకారంతో పాడి పాడి కంఠం పూర్తిగా పాడైపోయిన గాయకుడిలా రాగయుక్తంగా అరిచాడు.

"న__ల__భై__లక్షలు!"

"వాట్?!"

"ఫార్టీలాక్స్. నాట్ మోర్; నాట్ లెస్!" శివరాం నవ్వుతూ అన్నాడు.

సోఫాలోంచి, కోపవచ్చి తూలిపోయేవాడిలా దండపాణి ముందుకి వంగాడు. "నలభై ....నలభై .... ఫార్టీ .... లాక్స్.... సీరియస్? ఆర్ ఆర్ యూ జోకింగ్?"

"నలభై లక్షలు—ఫార్టీలాక్స్ అంటే జోక్ కాదు, ఎ ఘున్ ఆఫ్ లాన్ మెజెర్!"

"నో! ఇంపాజిబుల్! ఇవ్వను!" దండపాణి పలవ

రిస్తున్నవాడిలా అరిచాడు.

శివరామ్ తటాలున పైకి లేచాడు. "థాంక్యూ!"

గుమ్మంవైపు కదులుతున్న శివరామ్‌ని దండపాణి కంగారుగా చూశాడు. "వెళ్ళకు.....ప్లీజ్!......కూచో!...."

శివరామ్ ఆగి అతన్ని యెగతాళిగా నవ్వుతూ చూశాడు.

"అడిగింది యివ్వనన్నవాడి కొంప ముందు అడుక్కుతినేవాడు కూడా వుండడు, మిస్టర్!" శివరామ్ కంఠం దండపాణి చెవుల్ని అరచేతుల దెబ్బల్లా తాకింది.

దండపాణి వణుకుతూ పైకి లేచాడు. చెమటతో తడిసి, పూర్తిగా పాలిపోయిన మొహాన్ని శివరామ్‌వైపు తిప్పాడు. స్లోమోషన్‌లో అతని పెదవులు కదిలాయి: "నన్ను....నన్ను... అన్యాయం చేయొద్దు!"

శివరామ్ అతని రక్త నేత్రాల్లోకి తీక్షణంగా చూశాడు. "బాస్టర్డ్! అన్యాయం! "లేని" వందా చిల్లర మందికి లోన్‌లు ఇచ్చి, నిజంగా "ఉన్న" వందాచిల్లర మంది అమాయకుల నోళ్ళు కొట్టావ్! వాళ్ళనీ, ప్రభుత్వాన్నీ ప్రజల్ని దారుణంగా మోసగించావ్! టాక్సులు కట్టి, కాలేజీలు కట్టి చదువు చెప్పిన ప్రజల్ని, ఆ చదువుతో పైకొచ్చి, ఉద్యోగం, అధికారం, తద్వారా అవకాశం సంపాయించి, వాళ్ళకే వెన్నుపోటు పొడిచావ్! నిన్ను నేను అన్యాయం చేస్తున్నట్టు కూస్తున్నావ్ ..."

"పొరపాటైపోయింది, బుద్ధి గడ్డితింది...." దండపాణి బొంగురుగా ప్రారంభించాడు.

"గడ్డితిన్న తరవాత నెమరువేయక తప్పదు!" శివ

రామ్ గంభీరంగా అన్నాడు. "ఎక్కువగా బొక్కేక కక్కివేయక తప్పదు!"

దండపాణి విలవిల్లాడుతూ చూశాడు. శివరామ్ అతన్ని హీనంగా చూశాడు. పెద్ద వాత పడితేగానీ మనిషికి చిన్న వాతమీద ఇష్టం కలగదు! శివరామ్ నవ్వి ప్రారంభించాడు.

"నలభై పారేస్తే నా పీడ విరగడవుతుందని ఆపోహ పడ్డారు. ఇంకా వుంది...." కాతరత్వం భయాందోళనలతో చూస్తున్న దండపాణిని చూస్తూ శివరామ్ డ్రమెటిగ్గా ఆపేశాడు. ఖచ్చితమయిన టైమింగ్‌తో మళ్ళీ ప్రారంభించాడు.

"ఇవాళిటి నుంచీ సరిగ్గా ముప్ఫైరోజులు నీకు గడువిస్తాను. ఆ గడువులోగా నిజంగానే నూటఇరవై ఒక్క మందికి నువ్వు లోన్‌లు మంజూరు చేస్తావ్; ఖచ్చితంగా ఒక్కొక్క వ్యక్తికి పాతిక వేలు చెల్లిస్తావ్!"

"నో ఓఓఓ...." భయంకరంగా అరుస్తూ దండపాణి సోఫాలో కూలబడ్డాడు. వణుకుతున్న చేతుల్తో మొహం మీది చెమటను తుడిచే వ్యర్థ ప్రయత్నం చేశాడు. మెల్లిగా తలెత్తి శివరామ్‌ని చూశాడు.

"శివరామ్ ...నలభై ....ఎలాగో ....ఇచ్చేస్తాను. అంత మందికి లోన్ యివ్వడం నా తరంకాదు.... హెడ్డాఫీసు వొప్పుకోదు ఆ పథకం ఇప్పుడు లేదు...."

"పథకాలు వేయడంలో ఎక్స్‌పర్టువిగా! ఆలోచించు, ఏదో పథకం వెయ్...."

"ఇంపాసిబుల్ ....ఇంపా...."

"అయితే పథకం నేనే చెప్తాను. నూటఇరవై ఒక్క మందిని వెతుకు. సెలెక్టు చెయ్, వాళ్ళ పేర్లు వరసగా

రాసుకో. నీ మనిషన్న పుత్రుల అకౌంటు నెంబర్ల ముందు ఆ పేర్లు కొట్టేసినా, కొత్త పేర్లు రాయి. పాత పేర్లు పొరపాటుగా పడ్డాయనో, మరేదో చెప్పుకో. నీ సొంత ఖజానాలోంచి పైకంతీసి వాళ్ళకి అందజేయి. సమస్య తీరిపోతుంది!" శివరామ్ నవ్వుతూ అన్నాడు.

"నో! నీకు తెలీదు. బ్యాంక్ రికార్డులూ వాటి పద్ధతీ నీకు అర్థంకావు...."

"కరెక్టు! నాకే కాదు; ఖాతాదార్లెవరికీ బొత్తిగా అర్థంకావు. అర్థమైతే బ్యాంకుల్లో ఎంబిజిల్ మెంట్స్, సన్ డే అడ్జెస్టుమెంట్స్, ఇంకా నాలాంటి అమాయకులకి అస్సలు అంతుపట్టని ఖరీదైన ఫ్రాడ్స్ జరిగేవి కావు. అదంతా నాకు తెలీదు. 'లేని' జీవులకి అప్పులు ఇప్పించిన ఘనుడివి! నీకు నేను చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. ఏం చేస్తావో, ఎలా చేస్తావో నాకు అనవసరం. ఇచ్చిన గడువులోగా కొత్త అప్పులు ఇవ్వకపోతే, నీ 'అప్పు మేళం' గురించి ఇంటర్ నేషనల్ లెవెల్లో పబ్లిసిటీ వస్తుంది!"

"శి....వ....రా....మ్...."

"యస్ కామ్రేడ్?"

"అంత....పైకం....నా దగ్గర లేదు....ప్లీజ్...."

"కట్నం అడిగే అల్లుడికి, వాటా అడిగే అన్నయ్యకీ ఆ మాట చెప్పుకో. నిర్భయంగా, తప్పుడు పేర్లతో అప్పు చేసిన నువ్వు ఇంకా ఎంత సొమ్ము ఏయే నిర్వాకాల పేరుతో భోంచేశావో నాకు తెలీదు. నేను ఉసిగొలిపితే సి.బి.ఐ. పసికడుతుందనుకో — ఈ అందాల మందిరాన్ని అమ్మి పారేయ్ ఇంకా నీ బావమరిది పేరుతో, తోడల్లుడి పేరుతో, కాబోయే అల్లుడి పేరుతో, రాబోయే

కోడలి పేరుతో, పుట్టబోయే మనవడి పేరుతో సంపాయించిన ఆస్తిపాస్తుల్ని అర్ధరాత్రిపూట అడిగిన రేటుకి వేలం వేయ్; అవసరమైనంత పోగుచెయ్; అందరికీ అందచేయ్!" శివరామ్ కంఠం నిష్కర్షగా ధ్వనించింది.

"నో....నో " దండపాణి నత్తిగా అరిచాడు.

"షటప్!" శివరామ్ కంఠం పిస్టల్ షాట్‌లా ధ్వనించింది. దండపాణి కంగారుగా చూశాడు.

"ఇంకొక్కసారి మాత్రం నీకు బ్రెయిన్ వాష్ చేస్తాను. నాకు నలభై ఇచ్చి దగాపడిన దళితసోదరులకి సరికొత్త అప్పులిచ్చి, జరిగింది గుర్తుంచుకుని బుద్ధిగా వుంటావో, సి.బి.ఐ. గానుగలో ఇరుక్కుని చిత్తయిపోతావో తేల్చుకో!" శివరాం హుంకరించాడు.

"మిస్టర్ .. శివ....రామ్...."

"ఇంక ఒకే ఒకసారి నువ్వు 'నో' అంటే తిరిగి చూడకుండా వెళ్ళిపోతాను. అడుగు కదిపాక, నువ్వు అరిచి చచ్చినా ఆగను!"

"ప్లీస్...."

"సరిగ్గా నెల తర్వాత నీ గురించి పరిశోధన సాగిస్తాను. కొత్తగా అప్పు సదుపాయం పొందిన వ్యక్తుల పేర్లూ, చిరునామాలూ వున్న లిస్టుని నాకు భయభక్తులతో ఇస్తావు నువ్వు. ఆ లిస్టు ఫోటోకాపీ రూపంలో వుండాలి. లిస్టులోని వాళ్ళందర్నీ స్వయంగా కల్సుకుంటాను. ఒకేవొక తప్పుడు పేరు ఉంటే, ఒకే వొక వ్యక్తి తనకి అప్పురాలేదంటే ఏం జరుగుతుందో నీకు తెలుసు!"

'నో' అనడానికి తెరిచిన నోటిని దండపాణి తప్పనిసరై మూసుకున్నాడు. మళ్ళీ తెరిచాడు. "శివరామ్....

అంతేనా....?"

దండపాణి ఏడిస్తే ఎలా వుంటుందో మొదటిసారిగా తెలుసుకున్న శివరామ్ చిన్నగా నవ్వాడు. నవ్వాపి తీక్షణంగా చూశాడు.

"మిస్టర్ దండగపాణీ, లోపలికెళ్ళు బ్యాంకులో కొల్లగొట్టిన సొమ్ముని నువ్వు మళ్ళీ బ్యాంకులో దాచుకోవు. ఏ క్షణంలో దోపిడీ జరుగుతుందో అన్న భయం నీకూ ఉంటుంది. డబ్బు ఇరవై నాలుగ్గంటలూ నీ కంటికి అందేలా జాగ్రత్త చేసి ఉంటావ్! వెళ్ళు. నేను కళ్ళు మూసుకుంటాను. సోఫాలో కూచుంటాను. అన్యాయాలూ, అక్రమాలూ ఆగకుండా జరుగుతున్న ఈ లోకాన్ని చూడకుండా యెక్కువసేపు నేను కళ్ళు మూసుకుని ఉండలేను. నేను త్వరగా కళ్ళు తెరవకూడదని ప్రార్థిస్తూ చకచకా పెద్ద సూట్ కేస్‌లో నలభై లక్షలు సర్దేయ్. జాగ్రత్తగా మోసుకురా. ఎందుకంటే కళ్ళు తెరిచిన మరుక్షణం నేను కాళ్ళమీద నిలబడతాను కాళ్ళమీద నిలబడ్డాక కదలకుండా, గడప దాటకుండా నన్ను ఆపడం బ్రహ్మతరం కాదు; నాతరమే కాదు!" గుక్క తిప్పుకోకుండా చెప్పి శివరామ్ సోఫాలో కూచున్నాడు.

అర్థంకానివాడిలా దండపాణి గుడ్లు వెళ్ళబెట్టి చూస్తున్నాడు. శివరాం అతన్ని చిరునవ్వుతో చూశాడు. సోఫాలో అలసటగా వెనక్కి వాలాడు.

"ఇదిగో కళ్ళు మూసుకుంటున్నా!" శివరాం కళ్ళు మూసే ప్రయత్నం చేస్తూ అన్నాడు.

దండపాణి అదిరిపడి ఒక్క ఉదుటున లేచి నించున్నాడు. రెప్పపాటుకాలం, మూతలుపడిన శివరాం

కళ్ళని చూసి, కంగారుగా కుడివేపున్న గదివేపు తూలుతూ అంగలు వేయసాగేడు.

తలుపు చప్పుడు విన్న శివరాం నవ్వుకుంటూ కళ్ళు తెరిచాడు. బ్యాంకు ఉద్యోగంలో ఆరి—తేరిపోయిన దండపాణికి నలభై లక్షలు లెక్కించడానికి అట్టే సమయం పట్టదు! శివరాం నవ్వుకుంటూ సిగరెట్ వెలిగించాడు.

5

"గుడ్ హెవెన్స్! నలభై లక్షలు.....పది లక్షలు తక్కువ అరకోటి! డార్లింగ్, బ్యాంకుని కొల్లగొట్టావా?" లత ఉద్రేకంతో అరిచింది.

"బ్యాంకుని గుల్ల చేసిన వ్యక్తిని కొల్లగొట్టాను—!" పకపక నవ్వుతూ శివరాం వెల్లకిలా మంచంమీద వాలి, తలని లత వొళ్ళో పెట్టుకున్నాడు.

అలల్లా కదులుతున్న బాబ్డు హెయిర్. అర్ధ చంద్రుడి ఆకారాన్ని వెక్కిరిస్తున్న నుదురు. ఎక్కుపెట్టిన విల్లులా వొంపుతిరిగిన చక్కటి కనుబొమలు. వాటికీ, కాటుక బోర్డరుకీ మధ్య తళతళమంటున్న విశాల నేత్రాలు. ముక్కుతిమ్మన పద్యానికి ఆధారంగా అవుపిస్తున్న ముక్కు. ఎర్రటి పెదవులు. చిన్న నోరు. సౌందర్య జలంతో నిండిన సరస్సులాంటి గుంటతో, మెరుస్తున్న బుగ్గ. తనవేపు కిందికి వొంగిన లత మొహంలోకి శివరాం చిరునవ్వుతో చూశాడు. ఆమెను చూస్తూ చేతుల్ని అచేతనంగా వుంచుకోడం కష్టమనిపించిందతనికి.

"డార్లింగ్ ...."

"హనీ ...."

"అడగాలా?"

"అడగను; చెప్తాను!" శివరాం నవ్వుతూ అన్నాడు. తన ఛాతీమీద వాలిన లత చేతిమీద తన చేతిని కప్పుతూ ప్రారంభించాడు:

"మొదట స్టాటిస్టిక్స్ ఇండియా శాస్త్రి విక్రమార్కరావు అవతారం ఎత్తాను. ఈ ప్రాంతంలో ఇరవై సూత్రాల పథకం క్రింద బ్యాంకు లోన్ లకి అప్లై చేసిన వాళ్ళ, అప్పుపొందినవాళ్ళ వివరాలన్నీ సేకరించడానికి బ్రహ్మాండమైన రోజువారీ జీతంమీద పేకాడుతూ పొద్దుపుచ్చే నిరుద్యోగ సోదరుల్ని ఎన్యూమరేటర్సుగా నియమించాను."

"ఎందుకు?"

"తరవాత జర్నలిస్టు వరుణ్ శౌరి అవతారంలో బ్యాంక్ మేనేజర్ దండపాణిని కల్సుకున్నాను. నోరూరించే మాటల్తో, బోల్తాకొట్టించి, గతంలో అతను ఏర్పాటుచేసిన లోన్ మేళా గురించి సమగ్రమైన ఇంటర్వ్యూ చేశాను; మదర్ సేవక్ అనే పత్రికకోసం."

"ఎందుకు?" లత అసహనంగా అడిగింది.

"లోన్ మేళాలో బ్యాంకు మేనేజర్ యెంతమందికి అప్పులిచ్చాడు? నేను సేకరించిన లిస్టుకీ, బ్యాంకు తయారు చేసిన లిస్టుకీ యేమేనా తేడాలున్నాయేమో తెలుసుకోడానికి."

"ఎందుకు?"

"బ్యాంక్ మేనేజర్ దండపాణి ముక్కుకి సూటిగా వెళ్ళే వ్యక్తికాదని విన్నాను. మామూలు బ్యాంకు లావాదేవీల్లో తెలివిగా కొంపలుముంచే అలవాటున్న ఉద్యోగిగా అతనికి కొంత పేరుంది. అంచేత ప్రభుత్వం జోక్యంతో ఆదరాబాదరా జరిగే 'అప్పుమేళం'లో

అతను పప్పులో కాలు వేసే అవకాశం ఉండితీరుతుంది. అంచేత — ఆ విషయం తేల్చుకోడానికి, ఎన్యూమరేషన్, ఇంటర్వ్యూ — ఈ రెండింటినీ ఏర్పాటు చేశాను...."

"ఆ రెండూ మనకి యేం చెప్పాయి?" లత ప్రశ్నతో శివరాంకి అడ్డుతగిలింది.

"మూడువందల పైచిలుకు వ్యక్తులకి అప్పులు యివ్వబడ్డాయని బ్యాంకు రికార్డులూ, దండపాణి ఇంటర్వ్యూ చెప్పాయి. కేవలం సరిగ్గా రెండువందలమందికి మాత్రమే అప్పులు అందేయని ఎన్యూమరేషన్ చెప్పింది!" శివరాం నవ్వుతూ అన్నాడు.

"డార్లింగ్, బ్యాంకు రికార్డ్సు యెలా దొరికాయి? ఆ దండపాణో కోదండపాణో — ఇచ్చాడా?"

"లేదు. అంత వివరంగా అతన్నుండీ విషయాలు లాగలేం. అంచేత మూడో అవతారం యెత్తాను...."

"ఏమిటది?"

"సి.బి.ఐ. కమీషనర్. గతంలో నేను ఉపయోగించిన సిబిఐ కమీషనర్ శివానంద్ ఐడెంటిఫికేషన్ కార్డు ఈ అడ్వెంచర్లో బ్రహ్మాండంగా పండేసింది. దండపాణి అంటే పడని మరో ఉద్యోగి కృష్ణారావుకి ఈ అవతారంలో దర్శనం ఇచ్చాను. నా అవతారానికి అతని భార్య ప్రాణం పోసింది. తెలిసిందంతా చెప్పేయమనీ, అడిగిన ఎవిడెన్స్ ఎలాగైనా అందిచ్చేయమనీ భర్త ప్రాణాలు తీసింది! జవాను కదిరయ్యద్వారా దండపాణి, కృష్ణారావుల గురించి కనిపెట్టాను. కృష్ణారావు ప్రమోషన్ ఆశతో రికార్డుల కాపీలు అందించాడు!"

"నిజంగా! తరవాత?"

"అదే అవతారంలో మరో ఆరుగుర్ని కలుసుకున్నాను.

వాళ్ళు దండపాణి స్నేహితులు. నూటఇరవై ఒక్కమంది పేర్లతో అతను ఓపెన్ చేసిన అకౌంట్లని పరిచయం చేస్తూ కళ్ళు మూసుకుని సంతకాలు చేసిన,చదువుకున్న మూర్ఖులు వాళ్ళు. "లోన్ శ్కాండల్"లో తమ మెడలు తెగిపోతాయని హడిలిపోయి చేసిందాన్ని రాతపూర్వకంగా చెప్పేశారు!" శివరాం ఆగి, అర్థమవుతోందా అన్నట్టు చూశాడు.

లత కళ్ళతో అతన్ని ఇంకా, ఇంకా చెప్పమని అడుగుతోంది. శివరామ్ ప్రారంభించాడు:

ఇంటర్వ్యూ, ఎన్క్వైరీ, కష్ణారావు సహా చేసిన ఎవిడెన్సూ, ఆరుగురు మిత్రుల స్టేట్స్మెంట్సూ ఇవన్నీ కలిపి ఒక వర్ణచిత్రం గీశాను. బ్యాంకు మేనేజర్ దండపాణి ముఫ్ఫైలక్షలాయాభై వేలు మాత్రం లోన్ మేళా గలాటాలో చప్పుడు కాకుండా స్వాహా చేసినట్టు ఆ చిత్రం స్పష్టంగా చూపించింది...."

"ఎలా?" లత అడ్డు తగిలింది.

"సింపుల్! లోన్లు ఇవ్వబడిన మూడువందలాఇరవై ఒక్కమందిలో, నూటఇరవై ఒక్కమంది ఇంకా పుట్టనే లేదు!" శివరాం నవ్వుతూ అన్నాడు.

"గుడ్ లార్డ్!" లత ఆశ్చర్యంతో అరిచింది.

"తరవాత, ఇందాకటి అవతారాలకు మూలమైన నా అసలు రూపంలో, దండపాణిని అతని ఇంద్రభవనంలో కలుసుకున్నాను. రకరకాల భావాలూ, శృతులూ రంగరించి నాకు తెలిసిందంతా అతనికి తెలియజెప్పాను. అదంతా పేపర్లకీ, పత్రికలకీ, ముఖ్యంగా సిబిఐకీ తెలీకుండా వుండాలంటే నన్ను కొనుగోలు చేయాలన్నాను. నా రేటు నలభైలక్షలు మాత్రమే అన్నాను....ఎన్క్వైమ

లేపన్‌కీ, జిరాక్సుకీ. యితర చిల్లర పద్దులకీ మనకి బోలెడంత ఖర్చయిందిగా!" శివరాం నవ్వుతూ ఆగాడు.

"ఎదురుతిరగకుండా యిచ్చేశాడా? ఐమీన్ నిన్ను కొనేశాడా?" లత అబ్బురంగా అడిగింది.

"ఎదురు—తిరిగాడు; అడ్డంగా తిప్పేశాను! అరిచాడు. గాండ్రించాడు. హుంకరించాడు. కోపంతో వణికాడు. కాసేపట్లో భయంతో వణికాడు, ఏడ్చాడు, మొత్తుకున్నాడు, ప్రాధేయపడ్డాడు. తనకు అన్యాయం చేయొద్దని కూడా అన్నాడు...."

"పాపం...." లత జాలిగా అంది.

"అవును. అతను పాపం చేశాడు!" శివరాం తమాషాగా నవ్వాడు. "ప్రాయశ్చిత్తం చేశాను! అడిగింది కక్కేశాడు!"

పైకి లేవబోతున్న శివరామ్‌ని లత రెండు చేతుల్తో అలాగే అదిమింది.

"డార్లింగ్...."

"ఊఁ...." శివరాం కళ్ళు మూసుకుంటూ అన్నాడు.

"కళ్ళు తెరు....ఒక సందేహం నన్ను ముల్లులా గుచ్చేస్తోంది...."

"చూపించు. ఆ ముల్లు లాగేస్తాను!" కళ్ళు తెరిచి, శివరామ్ సగర్వంగా అన్నాడు.

"అప్పు మేళం—లోన్ మేళాలో డబ్బు కాజేసి అతను అమాయకులకి ద్రోహం చేశాడు. ఆ పైకాన్ని నువ్వు గుంజుకున్నావ్. అంటే...." లత పూర్తిచేయకుండా ఆపేసింది.

శివరామ్ ఆమె కళ్ళల్లోకి అనురాగంతో చూశాడు. అతని పెదవులు చిరునవ్వుతో విచ్చుకున్నాయి. "కి

సందేహం నాకు తలెత్తింది. ఎందుకంటే ఆ సందేహం నాదే! అందుకే నా కోరిక నెరవేర్చాలంటే తనో చెల తిరిగేలోగా మరో అద్భుతం చేయాలని దండపాణికి హెచ్చరిక ఇచ్చాను...."

"ఏమిటది?" లత ఆత్రంగా అడిగింది.

"ముఫ్ఫై రోజుల్లోగా తన ఖజానాలోంచి యోగ్యులైన నూట ఇరవై ఒక్కమందికి, ఒక్కొక్కరికి పాతిక వేల వంతున అప్పు ఇచ్చుకోకపోతే నేను మొత్తం కథలో సిరిని సముఖానికి రెక్కలు కట్టుకు యెగిరిపోతా నన్నాను!"

"వాట్....!" లత కళ్ళు గిన్నెల్లా అయ్యాయి. "డార్లింగ్, అది జరుగుతుందా?"

"అతనూ నీలాగే అడిగాడు. అలా చెయ్, ఇలా చెయ్ అంటూ అదరగొట్టేశాను. ఎలా చేయాలో, మనిద్దరికన్నా అతనికే బాగా తెలియాలి. బ్యాంకింగ్‌లో అప్పుల్లో, వసూళ్ళలో, తినడంలో, కక్కడంలో అతనే ఎక్స్‌పర్ట్...."

"కానీ డార్లింగ్....అది...."

"హనీ, ఫర్గెటిట్! అది దండపాణి టీట. అతనే గోక్కుంటాడు. ఇప్పటికే యెలా గోక్కోవాలో, ఎలా రక్కుకోవాలో అతను ఆలోచించేసి, సరికొత్త పథకం తయారుచేసేసుకుని వుంటాడు!" శివరామ్ నవ్వుతూ అన్నాడు.

లత మాటలు మరిచిపోయి విగ్రహంలా వుండి పోయింది.

"హనీ...." శివరామ్ పిల్చాడు.

"ఊఁ...." లత యేదో లోకంలోంచి అంది.

"పోలీసు రిపోర్టులూ, కేసులూ....దగ్గరా అడగ కేం?"

"అతను పోలీసులకే కాదు—పెళ్ళాని కూడా చెప్పకో లేదుగా!" లత నవ్వుతూ అంది.

"తరవాత....మరో వ్యక్తి గురించీ అడగవా?" శివ రామ్ ఆమెని రెచ్చగొడుతూ అన్నాడు.

లత నుదురు ప్రశ్నార్థకంగా ముడతపడింది. "ఎవరు?....ఓహ్....డిటెక్టివ్ టెంపో గురించేగా?"

శివరామ్ పళ్ళు పెదవుల సందులోంచీ మెరిశాయి. "వందకి రెండువందల మార్కులు కొట్టేశావ్!"

"అడగడం దేనికి? వొద్దన్నా అతనికి చెప్పకుండా మానవుగా?" లత విరక్తిగా అంది.

"మానలేనుగా!" శివరామ్ పకపక నవ్వుతూ పైకి లేవబోయాడు.

లత చేతులు అతన్ని కిందికి నొక్కాయి. ఆమె తల కిందికి వాలింది. గాలి తాకిడికి కిందికి దిగుతున్న బరువైన కారుమేఘంగా ఆమె బాబ్ హెయిర్ అతని మొహాన్ని పూర్తిగా కప్పేసింది. క్షణంలో శివరామ్ నవ్వు ఆగి పోయింది....

('శివరామ్ అడ్వెంచర్స్' సీరీస్ లో
ఇది ఐదవ నవల.)